

декември 31, 2020 година

Друштво за осигурување
Халк осигурување а. д. Скопје
Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2020 година и
Извештај на независните ревизори

Адреса: Ул. Мајка Тереза бр. 1 - 2 Приземје
1000 Скопје
Република Северна Македонија

Содржина

Извештај на независните ревизори	2
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	4
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	7
Извештај за парични текови	9
Извештај за промени во капиталот	10
Белешки кон финансиските извештаи	11
Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик	26
Објективна вредност	42
Активни временски разграничувања	55

Прилог 1 Годишен извештај за работењето

Прилог 2 Годишна сметка

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи (страна 4 – 66) на ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”), кои се состојат од извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2020 година и извештај за сеопфатната добивка, извештај за промените во капиталот и извештај за паричните текови за годината што тогаш завршува и преглед на значајни сметководствени политики и останати објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето и интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за подготвување на финансиските извештаи кои не содржат материјално погрешно прикажување, без разлика дали тоа е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и стандардите за ревизија кои се во примена во Република Северна Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека финансиски извештаи не содржат материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од значајно погрешно прикажување на финансиските извештаи, настанато како резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел дизајнирање на ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не и со цел на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

(продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО АКЦИОНЕРите И РАКОВОДСТВОТО НА ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје (продолжение)

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја прикажуваат реално и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Халк Осигурување АД Скопје на ден 31 декември 2020 година како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш завршува во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Обрнување внимание

Како што е обелоденето во Белешка 2.2. кон финансиските извештаи, обрнуваме внимание дека Друштвото остварило нето добивка во износ од 21,988 илјади денари за годината што завршува на 31 декември 2020 година, додека на истиот ден акумулираната загуба изнесува 325,090 илјади денари. Способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет зависи од добивањето на континуирана финансиска поддршка од страна на матичната компанија. Како што е обелоденето во Белешката 2.2. Матичната компанија се обврза да обезбеди финансиска поддршка на Друштвото во период од 12 месеци од денот на Извештајот за финансиската состојба.

Како што е обелоденето во Белешката 5 кон финансиските извештаи, одобрениите финансиски извештаи на Друштвото на ден и за годината што завршува на 31 декември 2020 година, одобрени од страна на раководството на Друштвото, беа поднесени во Централниот Регистар на Република Македонија на 8 март 2021 година. Врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, а во согласност со прописите, приложените финансиски извештаи се коригирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата. Коригираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2020 година се дополнително усвоени од страна на раководството на Друштвото и поднесени во Централниот Регистар на Република Македонија.

Нашето мислење не е квалификувано во врска со наведените прашања.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување на годишен извештај и годишна сметка во согласност со Законот за трговски друштва и истите беа прифатени и одобрени од раководството на Друштвото и кои Друштвото е во обврска да ги поднесе до Централниот регистар на Република Северна Македонија. Наша одговорност е да издадеме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај со годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото. Ние ги извршивме нашите постапки во согласност со Законот за ревизија и Меѓународниот стандард за ревизија 720 – Одговорности на ревизорот во врска со други информации во документи кои содржат ревидирани финансиски извештаи кој е во примена во Република Северна Македонија. Според наше мислење историските финансиски информации обелоденети во годишниот извештај се конзистентни со годишната сметка и приложените ревидирани финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2020 година.

Дилоит ДОО Скопје

Александар Аризанов
Овластен ревизор
Директор

Alexander Arizanov
Овластен ревизор

Скопје, 29 април 2021 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

	Број на белешка	Тековна деловна година 2020	Претходна деловна година 2019
Активи			
A. Нематеријални средства	7	9.132.555	1.641.55
1. Гудвил		-	
2. Останати нематеријални средства		9.132.555	1.641.55
B. Вложувања		669.430.260	693.007.16
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	8	-	85.693.47
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	8.1	-	85.693.47
1.1 Земјиште		-	
1.2 Градежни објекти		-	85.693.47
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста		-	
2.1 земјиште		-	
2.2 Градежни објекти		-	
2.3 Останати материјални средства		-	
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		18.724.070	14.931.45
1. Акции, уделни и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници		-	
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници		-	
3. Акции, уделни и останати сопственички инструменти во придружени друштва		-	
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва		-	
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници		-	
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва		-	
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	9	18.724.070	14.931.45
Останати финансиски вложувања	10	650.706.190	592.382.23
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување		190.805.463	196.205.14
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		111.455.463	196.205.14
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		79.350.000	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба			
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	
2.3 Акции, уделни и останати сопственички инструменти		-	
2.4 Акции и уделни во инвестициски фондови		-	
3. Финансиски вложувања за тргување		117.014.214	85.119.09
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година		-	
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година		-	
3.3 Акции, уделни и останати сопственички инструменти		-	
3.4 Акции и уделни во инвестициски фондови		117.014.214	85.119.09
4. Депозити, заеми и останати пласмани		342.886.513	311.057.99
4.1 Дадени депозити		330.300.000	310.300.00
4.2 Заеми обезбедени со хипотека		-	
4.3 останати заеми		-	
4.4 Останати пласмани		12.586.513	757.99
5. Деривативни финансиски инструменти			
Депозити на друштва за реосигурување кај једенти, по основ на договори за реосигурување		-	
В. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	16	53.519.850	17.073.01
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија		25.829.196	13.643.36
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва		-	
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети		27.690.654	3.429.64
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти		-	
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто евтилизационата резерва		-	
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви		-	
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот		-	
Г. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)			
Д. Одложени и тековни даночни средства		1.255.474	1.255.47
1. Одложени даночни средства		-	
2. Тековни даночни средства		1.255.474	1.255.47
Ѓ. Побарувања	11	334.337.530	170.294.87
Побарувања од непосредни работи на осигурување		249.003.976	129.647.61
1. Побарувања од осигуреници		134.769.720	68.558.45
2. Побарувања од посредници		114.234.256	61.089.16
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		-	
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		61.854.986	11.153.63
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување		-	744.29
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување		61.854.986	10.409.34

Друштво за осигурување Халк осигурување а. д. Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Сите износи се во МКД освен доколку не е поинаку наведено

3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување			
Останати побарувања		23.478.568	29.493.62
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување		19.980.874	9.600.74
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања		732.197	1.029.49
3. Останати побарувања		2.765.497	18.863.39
Побарувања по основ на запишан а неуплатен капитал			
Е. Останати средства		65.323.516	33.242.07
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	12	50.285.872	23.685.49
1. Опрема		39.550.285	23.685.49
2. Останати материјални средства		10.735.588	
Парични средства и останати парични еквиваленти	13	13.476.897	8.369.43
1. Парични средства во банка		12.474.612	8.028.87
2. Парични средства во благајна		1.002.285	340.55
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва		-	
4. Останати парични средства и парични еквиваленти		-	
Залихи и сите инвентар		1.560.748	1.187.14
Ж. Активни временски разграничувања		99.973.978	66.734.69
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемници		-	
2. Одложени трошоци на стекнување	14	99.973.978	66.734.69
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци		-	
З. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење		-	
С. Вкупна актива		1.232.973.163	983.248.85
И. Вон-балансна евиденција - актива		46.901.198	43.928.45
Пасива			
А. Капитал и резерви	15	320.260.661	298.272.30
Запишан капитал		645.350.983	645.350.98
1. Запишан капитал од обични акции		645.350.983	645.350.98
2. Запишан капитал од приоритетни акции		-	
3. Запишан а неуплатен капитал		-	
Премии за емитирани акции		-	
Ревалоризациона резерва		-	
1. Материјални средства		-	
2. Финансиски вложувања		-	
3. Останати ревалоризациони резерви		-	
Резерви		-	
1. Законски резерви		-	
2. Статутарни резерви		-	
3. Резерви за сопствени акции		-	
4. Откупени сопствени акции		-	
5. Останати резерви		-	
Нераспределена нето добивка		-	
Пренесена загуба		347.078.679	208.014.62
Добивка за тековниот пресметковен период		21.988.357	
Загуба за тековниот пресметковен период		-	139.064.05
Б. Субординирани обврски			
В. Бруто технички резерви	16	724.950.748	559.408.34
Бруто резерви за преносни премии		395.462.579	282.196.99
Бруто математичка резерва		-	
Бруто резерви за штети		329.488.169	277.211.35
Бруто резерви за бонуси и попусти		-	
Бруто еквилизациона резерва		-	
Бруто останати технички резерви		-	
Г. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик		-	
Д. Останати резерви		1.226.843	683.21
1. Резерви за вработени		-	
2. Останати резерви		1.226.843	683.21
Ѓ. Одложени и тековни даночни обврски		2.525.610	(106.408)
1. Одложени даночни обврски		-	
2. Тековни даночни обврски		2.525.610	(106.408)
Е. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување			
Ж. Обврски	17	181.268.897	117.570.48
Обврски од непосредни работи на осигурување		24.531.790	16.752.19
1. Обврски спрема осигуреници		24.531.790	16.752.19
2. Обврски спрема застапници и посредници		-	
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување		-	

Друштво за осигурување Халк осигурување а. д. Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година
 Сите износи се во МКД освен доколку не е поинаку наредено

Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	114.201.383	55.127.98
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	114.201.383	55.127.98
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	-	
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	
Останати обврски	42.535.724	45.690.30
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	29.474.825	12.007.18
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	-	20.417.98
3. Останати обврски	13.060.899	13.265.12
3. Пасивни времененски граничувања	2.740.405	7.420.91
S. Нетековни обврски во врска со нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења		-
И. Вкупна пасива	1.232.973.163	983.248.85
J. Вон-билансна евиденција - пасива	46.901.198	43.928.45

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

	Број на белешка	Тековна деловна година 2020	Претходна деловна година 2019
А. Приходи од работењето		617.283.020	357.198.59
Заработка премија (нето приходи од премија)	18	556.227.024	338.438.16
1. Бруто полисирана премија за осигурување		821.729.921	521.798.46
2. Бруто полисирана премија за соосигурување		-	1.488.58
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија		-	
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување		-	
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија		164.423.143	72.816.98
6. Промена во бруто резервата за преносна премија		113.265.584	125.675.25
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување		-	
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување		12.185.830	13.643.36
Приходи од вложувања	19	5.188.313	4.903.02
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти		-	
2.1 Приходи од наемнини		-	
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти		-	
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти		-	
3. Приходи од камати		4.243.478	3.929.76
4. Позитивни курсни разлики		89.717	366.24
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)			607.02
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка		855.118	
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		-	
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		855.118	
6.3 Останати финансиски вложувања		-	
7. Останати приходи од вложувања		-	
Приходи по основ на провизии од реосигурување		30.595.493	4.055.59
Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	20	4.275.496	7.231.60
Останати приходи	21	20.996.694	2.570.19
Расходи од работењето		592.667.697	496.262.64
Настанати штети (нето трошоци за штети)	22	255.087.448	247.366.76
1. Бруто исплатени штети		305.935.375	253.638.83
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		2.515.508	4.511.05
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување		-	
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија		76.348.231	29.997.46
5. Промени во бруто резервите за штети		52.276.819	18.520.78
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување		-	
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување		24.261.007	(9.715.66)
Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		-	
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување		-	
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување		-	
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва		-	
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување		-	
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		-	
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување		-	
Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, нето од реосигурување		-	
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот		-	
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување		-	
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување		5.389.655	2.345.46
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)		-	
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	23	5.389.655	2.345.46
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето		272.164.562	202.181.67
1. Трошоци за стекнување	24	164.509.339	113.679.13
1.1 Провизија		89.516.767	36.385.00
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа		37.618.668	28.983.53
1.3 Останати трошоци за стекнување		70.613.189	66.113.40

Друштво за осигурување Халк осигурување а. д. Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Сите износи се во МКД освен доколку не е поинаку наведено

1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	37.618.668	28.983.538
1.3 Останати трошоци за стекнување	70.613.189	66.113.400
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	(33.239.285)	(17.802.811)
2. Административни трошоци	24	107.655.223
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12.575.476	6.604.202
2.2 Трошоци за вработените	37.139.159	31.635.046
2.2.1 Плати и надоместоци	23.381.822	19.907.459
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.101.174	1.946.549
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	9.925.923	8.290.537
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени		
2.2.5 Останати трошоци за вработени	1.730.240	1.490.501
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	1.580.472	2.052.637
2.4 Останати административни трошоци	56.360.116	48.210.653
2.4.1 Трошоци за услуги	44.749.288	35.134.659
2.4.2 Материјални трошоци	4.893.542	4.877.028
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	6.717.286	8.198.966
Трошоци од вложувања		
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста		
2. Трошоци за камати	973.670	4.199.069
3. Негативни курсни разлики	256.503	425.316
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)		
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба		
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба		
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)		
5.3 Останати финансиски вложувања		
6. Останати трошоци од вложувања		
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	25	40.598.340
1. Трошоци за превентива		
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	40.598.340	27.855.408
Вредносно усогласување на побарувањата по основ на премија	26	10.998.401
Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања	27	7.199.118
Добавка за деловната година пред одданочување		24.615.323
Загуба за деловната година пред одданочување		- 139.064.058
Данок на добавка односно загуба	28	2.626.966
Одложен данок		-
Добавка за деловната година по одданочување		21.988.357
Загуба за деловната година по одданочување		- 139.064.058

Приложените финансиски извештаи се корегирани за ефектите идентификувани во текот на ревизијата и се дополнително усвоени од страна на раководството на Друштвото и поднесени во Централниот Регистар на Република Македонија.

Потпишани во име на Друштвото од:

Суат Инан
Главен Извршен директор

Славчо Таушанов
Извршен директор

Нехат Синани
Помошник Директор на
Дирекција за финансии

Извештај за парични текови

	Број на белешка	Тековна деловна година 2020	Претходна деловна година 2019
А. Парични текови од деловни активности			
Парични приливи од деловни активности		792.758.246	531.214.69
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси		679.522.912	443.192.74
2. Премија за реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети		24.902.585	31.679.72
4. Примени камати од работи на осигурување		-	-
5. Останати приливи од деловни активности		88.332.749	56.342.22
Парични одливи од деловни активности		(762.084.635)	(611.104.725)
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси		(325.510.594)	(292.948.150)
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија		-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија		(105.349.746)	(50.061.520)
4. Надоместоци и други лични расходи		(76.585.033)	(74.286.619)
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување		(254.283.273)	(192.641.493)
6. Платени камати		-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки		-	-
8. Останати одливи од редовни активности		(355.989)	(1.166.943)
Нето парични приливи од деловни активности		30.673.611	
Нето парични одливи од деловни активности		-	79.890.03
Б. Парични текови од вложувања			
Парични приливи од вложувања		857.709.755	850.884.31
1. Приливи по основ на нематеријални средства		-	-
2. Приливи по основ на материјални средства		98.926.238	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		198.712.660	107.545.42
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани		556.801.274	742.065.13
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Приливи од камати		3.269.583	1.273.75
Парични одливи од вложувања		(862.857.919)	(1.192.570.589)
1. Одливи по основ на нематеријални средства		(8.713.001)	(1.195.065)
2. Одливи по основ на материјални средства		(35.537.746)	(23.512.700)
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото		-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети		(3.792.612)	(3.004.766)
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување		(193.312.976)	(198.981.596)
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани		(620.527.914)	(961.677.396)
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка		-	-
8. Одливи од камати		(973.670)	(4.199.065)
Нето парични приливи од вложувања		-	(5.148.164)
Нето парични одливи од вложувања		(5.148.164)	(341.686.727)
В. Парични текови од финансиски активности			
Парични приливи од финансиски активности			430.469.50
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал		-	430.469.50
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгочочни кредити и заеми		-	-
3. Приливи по основ на останати долгочочни и краткорочни обврски		-	-
Парични одливи од финансиски активности		(20.417.988)	(5.526.063)
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгочочни кредити и заеми и останати обврски		(20.417.988)	(5.526.063)
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции		-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда		-	-
Нето парични приливи од финансиски активности		-	424.943.43
Нето парични одливи од финансиски активности		(20.417.988)	
Г. Вкупно парични приливи		1.650.468.001	1.812.568.51
Д. Вкупно парични одливи		(1.645.360.542)	(1.809.201.377)
Г. Нето парични приливи		5.107.459	3.367.13
Е. Нето парични одливи		-	
Ж. Пари и парични еквиваленти на почетокот на пресметковниот период		8.369.438	5.002.30
3. Ефект од промена на курсот на странски валути врз пари и парични еквиваленти		-	
С. Пари и парични еквиваленти на крајот на пресметковниот период	13	13.476.897	8.369.43

Друштво за осигурување Халк осигурување а. д. Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Сите изнosi се во МКД освен доколку не е поинаку наведено

Извештај за промени во капиталот

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Законски разбрани	Стапичарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви	Откупени сопствени акции	Ревалоризација и/or разбира	Добивка (со знак +)/загуба (со знак +) или пренесена загуба (со знак -) за тековната година	Нераспределена добивка (со знак +) / загуба (со знак +) или пренесена загуба (со знак -) за тековната година		
Состојба на 1 јануари претходната деловна година														
Промена во сметководствените политики	I	214.881.483										(110.717.684)	(97.296.938)	6.866.861
Исправка на грешки во претходниот период	II	214.881.483										(110.717.684)	(97.296.938)	6.866.861
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	III											(139.064.058)	(139.064.058)	
Добивка или загуба за претходната деловна година	III.1											(139.064.058)	(139.064.058)	
Несопственички промени во капиталот	III.2													
Неревалоризирани добивки/загуби од материјални средства	III.2.1													
Неревалоризирани добивки/загуби од финансиски вложувања/растотохливи за продажба	III.2.2													
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања/растотохливи за продажба	III.2.3													
Останати несопственички промени во капиталот	III.2.4													
Сопственички промени во капиталот	IV	430.469.500												
Запомнување/намалување на акционерскиот капитал	V													
Останати уплати од страна на сопствениците	VI													
Исплатата на дивиденда	VI.1													
Останата распределба на сопствениците	VI.2													
Состојба на 31 декември претходната деловна година	VI.3													
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI.4													
Промена во сметководствените политики	VII	645.350.983												
Исправка на грешки во претходниот период	VII.1	645.350.983												
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII.2													
Добивка или загуба за тековната деловна година	VII.3													
Несопственички промени во капиталот	VII.4													
Неревалоризирани добивки/загуби од материјални средства	VII.2.1													
Неревалоризирани добивки/загуби од финансиски вложувања/растотохливи за продажба	VII.2.2													
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања/растотохливи за продажба	VII.2.3													
Сопственички промени во капиталот	VII.4													
Запомнување/намалување на акционерскиот капитал	VIII													
Останати уплати од страна на сопствениците	VIII.1													
Исплатата на дивиденда	VIII.2													
Останата распределба на сопствениците	VIII.3													
Состојба на 31 декември тековната деловна година	VIII.4	645.350.983												

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Друштвото за осигурување **Халк осигурување а.д.** Скопје (во понатамошниот текст "Друштвото") е акционерско друштво регистрирано во Република Северна Македонија во април 2007 година, со седиште на ул. Мајка Тереза 1 – 2, Приземје, 1000 Скопје.

Друштвото за осигурување е основано во 2007 година од страна на единствениот акционер, Алб - сигурацион од Албанија. Во ноември 2017 сопственичката структура на Друштвото е променета кога сопственик на 90% од акционерскиот капитал станува Ч – Ч Технологија додека во јануари, 2019 година 100% од сопственоста на Друштвото премина во целосна сопственост и контрола на Халк Банка а.д. Скопје при што и називот на Друштвото се промени во Халк осигурување а.д. Скопје.

Дејноста на Друштвото е осигурување, односно е **65.12 – неживотно осигурување** согласно Националната класификација на дејности и истата, Друштвото ја обавува организирано преку Седиштето (Генерална дирекција) во Скопје и преку подружниците на територијата на Република Северна Македонија.

Друштвото е организирано во три сектори и тоа: Сектор за прием во осигурување во скlop на кој функционираат Дирекција за прием во осигурување и Дирекција за продажба и агенциска мрежа, Сектор за штети како и Сектор за финансии во скlop на кој функционираат Дирекција за финансиско управување и известување, Дирекција за правни работи и усогласеност со прописи, Дирекција за контролинг и Дирекција за информатичка технологија.

Друштвото е регистрирано за вршење на 18 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување на моторни возила, имот и одговорност кон трети лица.

Друштвото ги врши своите активности на територија на Република Северна Македонија и со состојба на 31 декември 2020 година вработува 135 лица (2019: 135 лица).

2. Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовкa на овие финансиски извештаи. Утврдувањето на сметководствените политики на Друштвото се заснова на признаени, познати и практични искуства, на одредбите на Законот за супервизија на осигурување, Меѓународните стандарди за финансиско известување согласно Правилникот за водење на сметководство, Правилникот за вреднување на ставките на билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, како и интерните правилници на Друштвото. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Северна Македонија број 28/2004 со измените 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018, 120/2018, 239/2018 и 290/2020), Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен весник број 169/2010, 141/2013, 61/2016 и 107/2020), „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ објавен во Службен весник број 148/2010, 41/2011 и 170/2019, и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019).

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основа за подготовка (продолжение)

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство ("Службен весник" 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник" бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружните финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи подготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември, 2020 и 2019 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во апсолутни износи во македонски Денари. Известувачка и функционална валута на Друштвото е македонски Денар (МКД).

Финансиските извештаи се изгответи според историска вредност освен финансиските вложувања расположливи за продажба и земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста кои што се мерат по објективна вредност.

Онаму каде што е неопходно, презентацијата за претходна година е прилагодена согласно промените на тековната година.

2.2 Принцип на континуитет

Финансиските извештаи се изгответи врз основа на претпоставката на континуитет. Во проценката на соодветноста на претпоставката на континуитет, ние ги земавме предвид сите релевантни информации во период од најмалку дванаесет месеци од датумот на овој извештај. Поткрепа во претпоставката за континуитет, Раководството наоѓа во зголемувањето на основната главнина, односно докапитализација од дополнителни 2 милиони евра од страна на единствениот акционер. Матичното друштво врз основа на неговото писмо од 27.04.2021 година потврди дека нема намера да го отуѓи Друштвото и дека ќе даде финансиска и останата поддршка на неговите активности во наредните 12 месеци од датумот на писмото.

Друштвото во текот на 2020 година и покрај тешките пазарни и конкурентски услови засилени од Covid – 19 кризата која значително влијаеше врз целокупното работење, успеа да ги оствари и надмине очекуваните резултати. И покрај тоа што овие фактори нема значително да се променат во 2021 година, благодарение на воспоставените деловни односи со соработниците, стекнатата доверба кај осигурениците, како и реномето на единствениот акционер и неговата континуирана поддршка, Друштвото очекува зголемување на осигурителното портфолио. Во рамки на стратегијата за остварување на проектиранот раст, Друштвото континуирано работи на развој на нови продукти и подобрување на постоечките, проширување на соработката со Халк Банк а.д. Скопје преку понуда на осигурителни продукти формулирани согласно потребите на клиентите, како и подобрување на процесот на наплата на доспеаните побарувања. Друштвото во 2020 година значително го подобри степенот на квалитетна обработка и навремено решавање на поднесените оштетни барања, што продолжува да биде цел и понатаму.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.2 Принцип на континуитет (продолжение)

Друштвото изготви финансиска проекција за следните 12 месеци според најдобро и најлошо сценарио, земајќи ги предвид основните индикатори на макроекономската политика во РСМ и факторите кои ќе влијаат на работењето. Според финансискиот план изгoten врз основа на оптимистички претпоставки, раководството предвидува остварување на позитивен финансиски резултат. Од друга страна, при значително влошување на општата економска состојба, предвидувањата се дека Друштвото би остварило загуба, но имајќи ја предвид целокупната и финансиска поддршка од страна на акционерот, деловната активност на Друштвото не е загрозена. Намалената економска активност предизвикана од Covid-19 влијаеше на намалени приливи во корист на Друштвото при што во одредени моменти беше изложено на привремена несolvентност. Друштвото на континуирана основа го анализира паричниот тек кој се заснова на планот за продажба и сценарија за ненавремена наплата на побарувањата. Коефициентот на ликвидност се очекува да биде конзистентен и не постои ризик за негово загрозување во блиска иднина.

Во однос на наплатата на доспеана премија, процентот на наплата на доспеаните побарувања очекувано е влошен во споредба со минатата година, но континуирано се вложуваат сите расположливи ресурси и напори за подобрување на наплатата со истовремена политика на разумни трошоци. Во последните неколку години, Друштвото има поголема успешност на наплатата во втората половина од годината, какви се очекувањата и за периодот што следи. Со започнување на процесот на имунизација на светско и на локално ниво, се очекува стабилизирање на економијата и постепено заживување на дејностите кои беа најпогодени од Covid-19 кризата, што ќе придонесе за подобрена платежна способност како на правните, така и на физичките лица. Дополнително, Друштвото е во процес на започнување соработка со Халк Банк а.д. Скопје која има за цел да ја стимулира продажбата на осигурителни продукти за кои наплатата ќе биде обезбедена со наменски кредити одобрени од банката.

Во месец април 2021 Собранието на акционери донесе одлука за зголемување на основниот капитал на Друштвото во висина од 2 милиони евра со што дополнително се зацврствува економската стабилност.

Земајќи ги предвид сите овие факти, раководството на Друштвото верува дека употребата на принципот на континуитет е соодветна во подготовката на финансиските извештаи и дека нема материјална неизвесност што може да предизвика сомневање во врска со способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на принципот на континуитет.

2.3 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од Раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политите и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Процenkите и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги предвид околностите и претставуваат основа за донесување на проценка за сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките се прегледуваат на континуирана основа. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди. Расудувањата направени од страна на Раководството кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во Белешка 3.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиска состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлекуваат од претворањето на износите во странска валута, се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога тие настануваат.

Официјалните девизни курсеви важечки на 31 декември кои беа применети за прикажување на позициите во Извештајот за финансиска состојба деноминирани во странска валута, се следните:

Валута	31.12.2020 – МКД	31.12.2019 – МКД
1 EUR	61,6940	61,4856

2.5 Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се однесуваат на набавен софтвер за потребите на Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат.

Последователните издатоци се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати издатоци се признаваат во добивките и загубите како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење од денот кога се расположливи за употреба. Годишната стапка на амортизација согласно проценетиот век на употреба, за тековниот и претходниот период за софтверот изнесува 25%.

2.6 Материјални средства

Признавање и мерење

Материјалните средства се состојат од недвижности и опрема. Недвижностите се евидентирани според нивната набавна вредност, утврдена по пат на примена документација (сметководствена вредност), намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби по обезвреднувања, доколку постојат. Зголемувањето на евидентираната вредност на недвижностите поради ревалоризацијата во изминатиот период е признаено во корист на ревалоризационите резерви во рамките на капиталот на Друштвото. Кога овие средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на задржаната добивка за периодот. Сите останати ставки на материјални средства се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и акумулираните загуби поради обезвреднување, доколку постојат.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Материјални средства (продолжение)

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат на нето основа како "останати приходи" од дејноста во добивките и загубите.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во тековните добивки и загуби како трошоци како што настануваат.

Депрецијација

Депрецијацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Компјутери	4 години
Мебел и опрема	5 години
Моторни возила	4 години

Методите на депрецијација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

2.7 Обезвреднување на нефинансиски средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Друштвото, се разгледуваат на секој датум на известување со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои индикација, се проценува износот на средството кој бил наплатлив.

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба кои што во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во добивката или загубата.

Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минатите периоди се проценува на секој датум на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради обезвреднување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради обезвреднување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Финансиски инструменти

Класификација на финансиските средства

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати, како што следи:

Финансиски инструменти чувани за тргуваче се финансиски инструменти кои што се стекнати со цел со истите да се тргива или кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Друштвото има средства, вложувања во удели, класифицирани во оваа категорија на датумот на известување.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Финансиските средства кои се чуваат до доспевање на Друштвото на датумот на известување се состојат од вложувања во државни записи и државни обврзници.

Заеми и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното вложување што не е резултат на кредитното влошување. На датумот на известување, заемите и побарувањата се состојат од побарувања од осигуреници и останати побарувања, орочени депозити во домашни банки, средствата од реосигурување и вложувања во заеднички контролирани ентитети.

Вложувања расположливи за продажба се не-деривативни финансиски инструменти кои се, или класифицирани во оваа категорија или не се класифицирани во било која од останатите категории. Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на известување.

Класификација на финансиските обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорениот ангажман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски по основ на осигурување и останати обврски.

Обврските кон реосигурители, обврските по основ на осигурување и останатите обврски се евидентираат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Почетно признавање

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски (вклучувајќи ги и финансиските средства и обврски по објективна вредност преку добивки и загуби) почетно се признаваат на датумот на тргуваче на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Сите финансиски средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, почетно се мерат по нивната објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство.

Отпис на финансиските средства

Друштвото ги отпишува финансиските средства кога ги правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Финансиски инструменти (продолжение)

Доколку на пренесените финансиски средства или обврски Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги отпишува финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Последователно мерење на финансиските средства

По почетното признавање, Друштвото ги мери финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба. Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на известување. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти не може соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани до доспевање и заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради обезвреднување.

Реализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се определени како средства по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивките и загубите во периодот во кој настануваат.

Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства по објективна вредност преку добивките и загубите го вклучуваат и приходот од камата.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи за продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од обезвреднување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во добивките и загубите.

При продажба или обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признати во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

Друштвото редовно врши вреднување на ставките од Билансот на состојба (Извештајот за финансиска состојба) согласно Правилникот за вреднување на ставките од Билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, Законот за трговски друштва и согласно Правилникот за водење сметководство. Друштвото ги класифицира своите побарувања по основ на премија за осигурување, како и побарувањата по основ на регрес, во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето и останати побарувања. Врз основа на таа класификација, Друштвото утврдува соодветна исправка на вредност - Посебна резерва на побарувањата на следниот начин:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
A	До 30 дена	0%
Б	Од 31 до 60 дена	10% - 30%
В	Од 61 до 120 дена	31% - 50%
Г	Од 121 до 270 дена	51% - 70%
Д	Од 271 до 365 дена	71% - 90%
Ѓ	Над 365 дена	100%

Во текот на месец март 2020 година Светската здравствена организација прогласи пандемија од Ковид-19. Поради ширењето на вирусот и во Република Северна Македонија, беше прогласена вонредна состојба (во периодот од март до јуни) на целата територија со што се ограничи движењето на населението и беа целосно или делумно запрени со работа многу дејности. Со цел да се ублажат последиците предизвикани од пандемијата, новонастанатата општа ситуација и економски околности од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето беше усвоен Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси со кој се дозволи пролонгирање на периодот на доцнење во исплатата на обврски за дополнителни 60 дена. Овој правилник почна да се применува од 30 јуни 2020 година и класификацијата на побарувањата е извршена согласно одредбите од истиот.

Одредбата од Правилникот е применета заклучно со 31.12.2020 година, при што Друштвото ја користи следната методологија за пресметка:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
A	До 90 дена	0%
Б	Од 91 до 120 дена	10% - 30%
В	Од 121 до 180 дена	31% - 50%
Г	Од 181 до 330 дена	51% - 70%
Д	Од 331 до 425 дена	71% - 90%
Ѓ	Над 425 дена	100%

Во 2020 и 2019 година Друштвото ги користи пониските стапки за исправка на вредноста според периодот на доцнење на исплатата на обврската од страна на должникот.

Исправка на вредност во однос на побарувањата од правни лица против кои е покрената стечајна постапка е признаена во износ од 100% од вредноста на побарувањето. Понатаму, Друштвото врши поединечна проценка на тужените побарувања и доколку постои објективен доказ за нивно обезвреднување признава траен отпис.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Обезвреднување на финансиските средства (продолжение)

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Загубата поради обезвреднување на сопственичките вложувања, признати во тековните добивки или загуби, последователно не се анулира низ билансот на успех, а секое последователно зголемување на објективната вредност се признава како останата сеопфатна добивка.

2.10 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на доспевање пократок од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

2.11 Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашното законодавство. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во тековните добивки и загуби.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна законска или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

2.12 Тековен и одложен даночен расход

Согласно Законот за данокот на добивка („Службен весник на РМ“, бр. 112/14, 129/15, бр.23/16, 190/16, 248/18, 158/19, 232/19, 275/19 и 290/2020) за утврдување на данокот на добивка за деловната 2019 година, основа за пресметување на данокот е добивката утврдена како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди и исказана во билансот на успех. Основата се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели, но и за дел од потенцијално неостварените приходи од поврзани лица (приходи од камати и трансферни цени). Законот за данокот на добивка како даночно непризнаени ги дефинира оние расходи кои не се во функција на дејноста на субјектот, односно не се непосреден услов за извршување на дејноста и не се последица од вршењето на таа дејност (подароци, препрезентација, премии за менаџерско осигурување, исплатени надоместоци на

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.12 Тековен и одложен даночен расход (продолжение)

трошоци од работен однос над утврдените износи и сл). Стапката на данокот на добивка изнесува **10%**.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2020 година и 2019 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми.

2.13 Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиска состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив на ресурси кои содржат економски користи од Друштвото за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците, специфични за обврската.

Резервирањата за неполовни договори се признаваат кога очекуваните користи кои произлегуваат од договорот се пониски од неизбежните трошоци за извршување на обврските по договорот. Резервирањето се мери по пониската од сегашната вредност на очекуваните трошоци за прекинување на договорот и очекуваните нето трошоци од продолжување со работењето по договорот. Пред да го утврди резервирањето Друштвото признава, доколку има, загуба од обезвреднување на средствата поврзани со тој договор.

2.14 Акционерски капитал

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Трошоците директно поврзани со издавање на инструменти на главнина се признаваат како намалување на почетното мерење на инструментот на главнина.

Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот.

Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премија од акции.

Резерви

Резервите кои се состојат од задолжителни резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.14 Акционерски капитал (продолжение)

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

2.15 Приходи

Заработка премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во Белешка 18.

Приходи од вложувања

Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати, кои се признаваат земајќи го предвид ефективниот принос на средствата или применливата каматна стапка.

2.16 Расходи

Трошоци за запишани премии

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни и индиректни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти, брокери и останати дистрибутивни канали како и останати трошоци вклучени во продажбата.

Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување на полиси за осигурување опфаќаат плати на вработени, провизија за агенти и брокери, трошоци за печатење на полиси и други трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување. Горенаведените трошоци за стекнување на нови или обновување на постоечките договори за осигурување кои настануваат во периодот на известување, се разграничуваат до степен до кој што ќе се покријат од идните приходи.

Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во добивките и загубите според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во добивките и загубите како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

2.17 Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот.

Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика, Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.18 Договори за осигурување

Признавање и мерење

Премии

Бруто полисираниите премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработкаи од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на методот про рата темпорис.

Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот про рата темпорис во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработка во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, корегиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите, пријавените и исплатените штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработка на штетите и во износ кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат.

Додека Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервиралиот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат на континуирана основа.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.18 Договори за осигурување (продолжение)

Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Друштвото ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го евидентира соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување, кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик. Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување.

Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во добивките и загубите во периодот кога премијата од реосигурување доспева. Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување. На секој датум на известување се проценува обезвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при склучувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за запишани премии вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректни трошоци, како на пример административните трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите. Одложените трошоци за запишани премии се амортизираат низ периодот во кој се очекува трошоците да се надоместат од идните маржи во приходите од поврзаните договори.

Стапката на амортизација е конзистентна со појавувањето на таквите маржи. Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за запишани премии претставуваат пропорција од трошоците за запишани премии која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработка на датумот на известување.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на осигурениците, агентите и другите побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

2. Сметководствени политики (продолжение)

2.19 Трансакции со поврзани страни

Согласно Законот за супервизија на осигурување поврзани лица се сметаат две или повеќе правни и физички лица кои се меѓусебно поврзани на следните начини:

- а) управувачко или капитално, или на кој било друг начин, при што тие заедно ја определуваат нивната деловна политика или работат во координација едни со други за да обезбедат вообичаени комерцијални предности;
- б) кога едно лице значително влијае на донесувањето на финансиски и деловни одлуки на другото лице;
- в) работењето или резултатите од работењето на едното лице значително влијаат врз работењето на другото лице. Лицата се поврзани и на тој начин што едно правно или физичко лице има учество во друго правно лице;

Поврзани лица се сметаат и лица кои се поврзани:

- а) како членови на потесно семејство;
- б) како членови на орган на управување, надзорен орган или прокуррист, како и членови на нивното потесно семејство;
- в) како лица вработени врз база на договор за работа со посебни услови, како и членови на нивното потесно семејство;
- г) на начин што едно лице, односно лица кои се сметаат за поврзани лица заедно директно или индиректно имаат учество во друго лице;
- д) на начин што во двете лица учество има исто лице, односно лица кои се сметаат за поврзани;

2.20 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

Клучни извори на несигурност во проценките

Во продолжение се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување.

Во Белешката 4 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

3. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на известување се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови. Во почетните години на работењето на Друштвото во недостиг на информации за правење на реални проценки за развојот на штетите, користи повнимателни претпоставки.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случајувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета. Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотииите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите;

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одлговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на известување.

Методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиот на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби;

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за време траењето на договорот.

3. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

Општи договори за осигурување (продолжение)

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судките одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување.

Обезвреднување кај финансиски средства

Обезвреднувањето на спорни побарувања се мери врз основа на проценка на ризик од потенцијални загуби кои резултираат од неможноста клиентите да ги подмират своите обврски, применувајќи ги релевантните одлуки на Раководството. При проценка на соодветноста на загубата поради обезвреднување на спорните побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање на клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на паричните средства.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

4.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при доспевање ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подгответо да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото го извршува реосигурувањето со склучување на договори за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзијата, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата кои што ги покриваат техничките резерви.

Усогласување на средствата со обврските:

Усогласување на средствата со обврските	2020	2019
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки (1)	13.476.897	8.369.438
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ (2)	330.300.000	310.300.000
Обврзници и други должнички хартии од вредност за кои гарантира РМ (3)	190.805.463	196.205.147
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	117.014.214	85.119.096
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО (4)	67.143.090	-
Вкупно:	718.739.664	599.993.681

Вкупно нето технички резерви	2020	2019
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурителот	369.633.383	268.553.629
Резерви за штети нето од делот на реосигурителот	301.797.515	273.781.703
Вкупно:	671.430.898	542.335.332

Усогласеност на средствата и обврските	2020	2019
	47.308.766	57.658.349

(1) Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки во износ од 13.476.897 денари презентирани во делот на средствата што ги покриваат техничките резерви, претставуваат дел од вкупните парични средства и останати парични средства, кои со состојба на 31 декември 2019 година изнесуваат 8.369.438 денари – Белешка 13.

(2) Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ во износ од 330.300.000 денари презентирани во делот на средствата што ги покриваат техничките резерви, претставуваат дел од вкупните депозити, заеми и останати пласмани, кои со состојба на 31 декември 2019 година изнесуваат 310.300.000 денари – Белешка 10.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

(3) Оврзници и други хартии од вредност за кои гарантира РМ во износ од 190.805.463 денари (2019: 196.205.147 денари) презентирани во делот на средствата што ги покриваат техничките резерви, се претставени според нивната дисконтирана (објективна) вредност – Белешка 10.

(4) Врз основа на усвоениот Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва (Службен весник на РМ бр. 107/2020), во позицијата друг вид на вложување согласно правилата на АСО, се прикажани побарувањата од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сториле во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето, најмногу до 10% од нето вредноста на техничките резерви и математичката резерва. Одредбата од овој правилник е применета согласно законските одредби, односно заклучно со 31.12.2020 година.

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото има вишок на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 104.057.749 денари. Согласно образецот Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви (ВТР), евидентирана е поголема покриеност на дозволените вложувања на средства во однос на техничките резерви во износ од 47.308.766 денари. Позитивната разлика е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Во следната табела се прикажани ограничувањата согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето за одделните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување во однос на вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, како и нивна споредба со остварените проценти:

Видови дозволени вложувања	Дозволен процент (%)	2020	2019
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	1,9	1,4
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	60	46,0	51,7
Обврзници и други должнички хартии од вредност за кои гарантира РМ	80	26,5	32,7
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	20	16,3	14,2
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО (до 10% од вредноста на НТР)	10	9,3	0,0

Средствата кои ги покриваат техничките резерви се вложени во депозити во банки кои имаат дозвола издадена од Народна банка на Република Северна Македонија согласно член 88 став (1) точка 2) од Законот, најмногу до 25% од вкупната вредност на средствата кои ги покриваат техничките резерви во поединечна банка. На 31 декември 2020 година и 2019 година, Друштвото нема вложувања во депозити во банки кои служат за покривање на капиталот.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто тој период изнесува една година. Најголем дел од договорите за осигурување

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест. При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и можноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот. Цел на Друштвото е да заработка приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување. Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти. Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување од автоодговорност и каско осигурување. Договорите за автоодговорност покриваат телесни повреди и штети на имот на територијата на Република Северна Македонија како и штети настанати во странство предизвикани од осигурени возачи врз основа на системот на зелен картон. Штетите и на имот и одговорност кон трети лица се пријавуваат во краток рок од настанување на истите. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случајување на штетниот настан.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповољните временски услови и бројот на пријавени штети кој е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќайните активности.

Развој на штети

Run off анализата се прави во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото.

Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија. Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.1 Управување со ризик од осигурување (продолжение)

Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случајувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се – вишок над покриеност на загуба за следните класи на осигурување: имот и одговорност кон трети лица како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

4.2 Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства и финансиските обврски. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите доспеани обврски редовно да ги исплаќа.

Финансиски инструменти по категории

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2020 – Биланс на состојба	Вложувања и побарувања	Чувани до доспевање	Вкупно
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	190.805.463	190.805.463
Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	-	342.886.513
Финансиски вложувања за тргувanje	117.014.214	-	117.014.214
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.724.070	-	18.724.070
Средства од реосигурување	53.519.850	-	53.519.850
Побарувања	334.337.530	-	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	-	13.476.897
Средства	879.959.074	190.805.463	1.070.764.537

31 декември 2020 – Биланс на состојба	Вкупно
Обврски од непосредни работи на осигурување	24.531.790
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	114.201.383
Останати обврски	42.535.724
Обврски	181.268.897

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

31 декември 2019 – Биланс на состојба	Вложувања и побарувања	Чувани до доспевање	Вкупно
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	-	196.205.147	196.205.147
Депозити, заеми и останати пласмани	311.057.991	-	311.057.991
Финансиски вложувања за тргување	85.119.096	-	85.119.096
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	14.931.458	-	14.931.458
Средства од реосигурување	17.073.013	-	17.073.013
Побарувања	170.294.876	-	170.294.876
Парични средства и останати парични еквиваленти	8.369.438	-	8.369.438
Средства	606.845.872	196.205.147	803.051.019

31 декември 2019 – Биланс на состојба	Вкупно
Обврски од непосредни работи на осигурување	16.752.197
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	55.127.986
Останати обврски	45.690.304
Обврски	117.570.487

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања. Друштвото е изложено на ризик од каматни стапки првенствено од депозитите во банки кои се со променлива каматна стапка. Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти. Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматоносни.

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгочлен кредит со Комерцијална банка АД Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во **120** (сто и двадесет) месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. Во текот на месец декември 2020 година, Друштвото изврши предвремена отплата на остатокот од кредитот (ликвидација), при што заклучно со 31.12.2020 година Друштвото нема обврски по овој кредит.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Каматен ризик за годината завршена на 31 Декември 2020 година

Средства	Белешка	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка			Повеќе од 5 години	Некаматосни години
			со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци		
Финансиски вложувања коишто чуваат до достасување	9	190.805.463	-	-	-	111.455.463	79.350.000
Депозити, заеми и останати пласмани	9	342.886.513	12.586.513	-	-	300.300.000	30.000.000
Финансиски вложувања за тргуваче	9	117.014.214	117.014.214	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани јединети	8	18.724.070	18.724.070	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	53.519.850	-	-	-	-	53.519.850
Побарувања	10	334.337.530	-	-	-	-	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	12	13.476.897	13.476.897	-	-	-	-
Обврски	16	(181.268.897)	-	-	-	411.755.463	109.350.000
Нето:		889.495.640	161.801.694			(181.268.897)	206.588.483

Каматен ризик за годината завршена на 31 Декември 2019 година

Средства	Белешка	Вкупно	Инструменти со фиксна каматна стапка			Повеќе од 5 години	Некаматосни години
			со променлива каматна стапка	До 1 месец	Од 1 до 3 месеци		
Финансиски вложувања коишто чуваат до достасување	9	196.205.147	-	-	-	196.205.147	-
Депозити, заеми и останати пласмани	9	311.057.991	757.991	-	-	310.300.000	-
Финансиски вложувања за тргуваче	9	85.119.096	85.119.096	-	-	-	-
Вложувања во заеднички контролирани јединети	8	14.931.458	14.931.458	-	-	-	-
Средства од реосигурување	15	17.073.013	-	-	-	-	17.073.013
Побарувања	10	170.294.876	-	-	-	-	170.294.876
Парични средства и останати парични еквиваленти	12	8.369.438	8.369.438	-	-	-	-
Обврски	16	(117.570.487)	(20.417.988)			506.505.147	(97.152.499)
Нето:		685.480.532	88.759.995			-	90.215.390

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на датумот на известување.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува финансиска загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполнi договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки. Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на финансиските извештаи, кои се прикажани во следната табела:

Клас на финансиски средства – сметководствена вредност	2020	2019
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	190.805.463	196.205.147
Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	311.057.991
Финансиски вложувања за тргување	117.014.214	85.119.096
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.724.070	14.931.458
Средства од реосигурување	53.519.850	17.073.013
Побарувања	334.337.530	170.294.876
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	8.369.438
Вкупно:	1.070.764.537	803.051.019

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање и депозити во банка

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање во однос на можната ненаплатливост од другите странки. Сепак земајќи предвид дека Друштвото вложува во државни записи, обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Реосигурувањето, Друштвото го извршува самостојно и ги склучува договорите за реосигурување со реосигурителни брокери и го преотстапува соодветниот дел од средствата, обврските, приходите и расходите по основ на реосигурување кои произлегуваат од ризиците и штетите од соодветните договори за осигурување.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста на кредитен ризик од побарувањата по основ на осигурување е контролирана.

Анализата на старосната структура на доспеаните побарувања од купувачите за ненаплатени премии е дадена во Белешка 11.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите на движењата на нивото на девизните курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Друштвото не користи финансиски инструменти за заштита од ризикот бидејќи ваквиот вид на инструменти не се во вообичаена употреба во Република Северна Македонија.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик.

Состојба на 31 декември 2020	МКД	ЕУР	Вкупно
Вкупно средства	1.171.118.177	61.854.986	1.232.973.163
Нематеријални средства	9.132.555	-	9.132.555
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.724.070	-	18.724.070
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	190.805.463	-	190.805.463
Финансиски вложувања за тргуваче	117.014.214	-	117.014.214
Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	-	342.886.513
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	53.519.850	-	53.519.850
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	1.255.474
Побарувања	272.482.544	61.854.986	334.337.530
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	-	13.476.897
Останати средства	51.846.620	-	51.846.620
Активни временски разграничувања	99.973.978	-	99.973.978
Вкупно обврски	798.511.120	114.201.383	912.712.503
Бруто технички резерви	724.950.748	-	724.950.748
Останати резерви	1.226.843	-	1.226.843
Одложени и тековни даночни обврски	2.525.610	-	2.525.610
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	67.067.514	114.201.383	181.268.897
Пасивни временски разграничувања	2.740.405	-	2.740.405
Разлика – неусогласена валутна структура	372.607.057	(52.346.397)	320.260.660

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Состојба на 31 декември 2019	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Вкупно средства	972.095.220	10.409.340	744.291	983.248.851
Нематеријални средства	1.641.550	-	-	1.641.550
Вложувања во останати материјални средства	85.693.476	-	-	85.693.476
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придржани друштва и заеднички контролирани ентитети	14.931.458	-	-	14.931.458
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	196.205.147	-	-	196.205.147
Финансиски вложувања за тргуваче	85.119.096	-	-	85.119.096
Депозити, заеми и останати пласмани	311.057.991	-	-	311.057.991
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	17.073.013	-	-	17.073.013
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	-	1.255.474
Побарувања	159.141.245	10.409.340	744.291	170.294.876
Парични средства и останати парични еквиваленти	8.369.438	-	-	8.369.438
Останати средства	24.872.639	-	-	24.872.639
Активни времененски разграничувања	66.734.693	-	-	66.734.693
Вкупно обврски	629.848.561	55.127.986	-	684.976.547
Субординирани обврски	-	-	-	-
Бруто технички резерви	559.408.345	-	-	559.408.345
Останати резерви	683.213	-	-	683.213
Одложени и тековни даночни обврски	(106.408)	-	-	(106.408)
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	62.442.501	55.127.986	-	117.570.487
Пасивни времененски разграничувања	7.420.910	-	-	7.420.910
Разлика – неусогласена валутна структура	342.246.659	(44.718.646)	744.291	298.272.304

Друштвото при вршење на своите активности е изложено на промените во странски валути. Следната табела ја прикажува сензитивноста на Друштвото при зголемувањето на денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР/УСД. Негативен износ подолу означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР/УСД. При намалување на вредноста на денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР/УСД, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата подолу:

Промени во 2020	Промени во 2019	Добивка или загуба во денари	
		2020	2019
ЕУР/УСД	1%	523.464	439.744

Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност за подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

4.2 Финансиски ризик (продолжение)

Најголемот ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливи парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Друштвото; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат.

Анализа според доспевањето на средствата и обврските

На 21.12.2017 година, Друштвото склучи Договор за одобрување на долгорочен кредит со Комерцијална банка а.д. Скопје со променлива каматна стапка. Согласно со одредбите од овој Договор, Друштвото треба да го отплати кредитот во **120** (сто и двадесет) месечни еднакви отплати во износ од 212.688 денари. Во текот на месец декември 2020 година, Друштвото изврши предвремена отплата на остатокот од кредитот (ликвидација), при што заклучно со 31.12.2020 година Друштвото нема обврски по овој кредит.

Анализата на средствата и обврските на Друштвото во соодветни групи на доспевање, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена доспеаност е како што следи:

	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
31 декември 2020 година								
Вкупно средства	1.047.867.250	151.694.668	31.749.805	1.661.439				1.232.973.163
Нематеријални средства	-	-	9.132.555	-	-	-	-	9.132.555
Вложувања	560.080.260	109.350.000	-	-	-	-	-	669.430.260
Дел за соосигурување и реосигурување во брутотехничките резерви	37.182.364	9.968.635	4.707.411	1.661.439	-	-	-	53.519.850
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	-	-	-	-	-	1.255.474
Побарувања	334.337.530	-	-	-	-	-	-	334.337.530
Останати средства	15.037.644	32.376.033	17.909.839	-	-	-	-	65.323.516
Активни времененски разграничувања	99.973.978	-	-	-	-	-	-	99.973.978
Вкупно обврски	718.651.334	118.410.205	55.915.930	19.735.034				912.712.503
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Брутотехнички резерви	530.889.579	118.410.205	55.915.930	19.735.034	-	-	-	724.950.748
Брутотехнички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го преведе инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	1.226.843	-	-	-	-	-	-	1.226.843
Одложени и тековни даночни обврски	2.525.610	-	-	-	-	-	-	2.525.610
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	181.268.897	-	-	-	-	-	-	181.268.897
Пасивни времененски разграничувања	2.740.405	-	-	-	-	-	-	2.740.405
Разлика - неусогласена рочна структура	329.215.916	33.284.464	(24.166.125)	(18.073.595)				320.260.659

Друштво за осигурување Хапк осигурување а. д. Скопје

Финансиски извештај за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Сите износи се во МКД освен доколку не е поинаку наведено

31 декември 2019 година	До 1 година	1 – 3 години	3 – 5 години	5 – 10 години	10 – 15 години	15 – 20 години	20 и повеќе години	Вкупно
Вкупно средства	871.041.187	26.329.952	21.170.394	8.744.232	7.286.860	5.829.488	42.846.738	983.248.851
Нематеријални средства	-	-	1.641.550	-	-	-	-	1.641.550
Вложувања	607.313.693	10.784.553	10.201.604	8.744.232	7.286.860	5.829.488	42.846.738	693.007.168
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	17.073.013	-	-	-	-	-	-	17.073.013
Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	-	-	-	-	-	-	1.255.474
Побарувања	170.294.876	-	-	-	-	-	-	170.294.876
Останати средства	8.369.438	15.545.399	9.327.240	-	-	-	-	33.242.077
Активни времененски разграничувања	66.734.693	-	-	-	-	-	-	66.734.693
Вкупно обврски	662.112.685	7.656.768	5.104.512	10.102.582	-	-	-	684.976.547
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	559.408.345	-	-	-	-	-	-	559.408.345
Останати резерви	683.213	-	-	-	-	-	-	683.213
Одложени и тековни даночни обврски	(106.408)	-	-	-	-	-	-	(106.408)
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	94.706.625	7.656.768	5.104.512	10.102.582	-	-	-	117.570.487
Пасивни времененски разграничувања	7.420.910	-	-	-	-	-	-	7.420.910
Разлика - неусогласена рочна структура	208.928.502	18.673.184	16.065.882	(1.358.350)	7.286.860	5.829.488	42.846.738	298.272.304

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина.

Капитал на Друштвото

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумултивни приоритетни акции.
- Резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување.
- Пренесена нераспределена добивка.
- Нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даночите и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни:

- Сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување.
- Долгорочни нематеријални средства.
- Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото за осигурување ќе се земат предвид следниве ставки:

- Уплатен акционерски капитал од кумултивни приоритетни акции;
- Субординирани должнички инструменти;
- Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

При пресметка на капиталот на Друштвото, дополнителниот капитал се зема во износ не повеќе од **50%** од **основниот капитал**.

При пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување, износот на основниот и дополнителниот капитал ќе се намали за следниве ставки:

- Вложувања на Друштвото за осигурување во акции или субординирани должнички инструменти издадени од друго друштво за осигурување или друга финансиска институција кај кој Друштвото има удел од повеќе од 10%, како и други вложувања во тие субјекти, кои се вклучени во пресметката на капиталот на тие субјекти.
- Вложувања на Друштвото во акции или субординирани должнички инструменти, издадени од друштва за осигурување или финансиски институции освен оние наведени погоре, кои се во износ поголем од 10% од капиталот на друштвото за осигурување пресметан пред одбивање на ставките наведени погоре.

4. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Гарантен фонд

Според барањата на Законот за супервизија на осигурувањето друштвото за осигурување треба да има капитал од 3.000.000 евра доколку врши работи на осигурување во оние класи на осигурување во групата на неживотно осигурување за кои има добиено дозвола

Во текот на 2020 година Друштвото оствари добивка по одданочување во износ од 21.988.357 денари и со состојба на 31 декември 2020 година вкупниот капитал на Друштвото изнесува 289.139.749 денари. Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото има вишок на капитал во однос на Гарантниот фонд во износ од 104.057.749 денари.

Со процесот на ребрендирање, се акцентира и сериозноста на единствениот акционер, изразена преку евидентната капитална поддршка во износ од 7 милиони евра во 2019 година и дополнителни 2 милиони евра во 2021 година. Со тоа се зацврстува економската стабилност и индикативните финансиски перформанси. Следствено, Друштвото за осигурување работи на начин кој што овозможува во секое време да ги намири пристигнатите долгови (ликвидно), како и редовно да ги покрива сите свои обврски, кои што произлегуваат од оштетни побарувања.

Потребна маргина на соловентност

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на соловентност кое се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат. Маргината на соловентност за годината што завршува на 31 декември 2020 изнесува 107.925.440 денари.

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на инвеститорите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Врз основа на резултатите добиени заклучно со 31 декември 2020 година, Друштвото прикажува вишок на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на соловентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ 181.214.309 денари, при што се констатира дека Друштвото работи во согласност со членот 75 од Законот за супервизија за осигурување.

Со состојба на 31.12.2020 година, односно пресметаниот Капитал во однос на Потребното ниво на маргина на соловентност како и усогласеноста со одредбите на член 75 од Законот за супервизија на осигурување, конвенционално и административно се надминаа со зголемување на основниот капитал на Друштвото од страна на новиот акционер, Халк банка а. д. Скопје.

Раководството на Друштвото го следи повратот на капиталот, што Друштвото го дефинира како добивка од редовно работење. Друштвото исто така го има предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и повисоката задолженост и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија за промени на капиталот. Во текот на годината немаше материјални промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

5. Корекција на годишната сметка

Одобрените финансиски извештаи за 2020 година од страна на раководството на Друштвото беа предадени во Централниот регистар на Република Македонија на 8 март 2021 година. Меѓутоа, врз основа на наодите и предложените корекции од страна на ревизорот, а во согласност со прописите, приложените финансиски извештаи се коригирани за ефектите од тие корекции. Коригираните финансиски извештаи се дополнително усвоени и предадени во Централниот регистар на Република Македонија.

Корекцијата на годишната сметка на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2020 година, е прикажана подолу:

Корекција на Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

	Претходно прикажување 2020	Коригирано 2020	Разлика
Активи			
А. Нематеријални средства	9.132.555	9.132.555	-
1. Гудвил	-	-	-
2. Останати нематеријални средства	9.132.555	9.132.555	-
Б. Вложувања	669.430.260	669.430.260	-
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	-	-	-
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	-	-	-
1.1 Земјиште	-	-	-
1.2 Градежни објекти	-	-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста	-	-	-
2.1 земјиште	-	-	-
2.2 Градежни објекти	-	-	-
2.3 Останати материјални средства	-	-	-
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.724.070	18.724.070	-
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група – подружници	-	-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	-	-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	-	-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	-	-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	-	-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	-	-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.724.070	18.724.070	-
Останати финансиски вложувања	650.706.190	650.706.190	-
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	190.805.463	190.805.463	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	111.455.463	111.455.463	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	79.350.000	79.350.000	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	-
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	-	-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	-	-	-
3. Финансиски вложувања за тргувanje	117.014.214	117.014.214	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	-	-	-

3.3 Акции, уделни и останати сопственички инструменти			-
3.4 Акции и уделни во инвестициски фондови	117.014.214	117.014.214	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	342.886.513	-
4.1 Дадени депозити	330.300.000	330.300.000	-
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	-	-	-
4.3 останати заеми	-	-	-
4.4 Останати пласмани	12.586.513	12.586.513	-
5. Деривативни финансиски инструменти			-
Депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување			-
В. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	53.519.850	53.519.850	-
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	25.829.196	25.829.196	-
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	-	-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	27.690.654	27.690.654	-
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	-	-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	-	-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	-	-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	-	-	-
Г. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)			-
Д. Одложени и тековни даночни средства	1.255.474	1.255.474	-
1. Одложени даночни средства	-	-	-
2. Тековни даночни средства	1.255.474	1.255.474	-
Г. Побарувања	334.337.530	334.337.530	-
Побарувања од непосредни работи на осигурување	249.003.976	249.003.976	-
1. Побарувања од осигуреници	134.769.720	134.769.720	-
2. Побарувања од посредници	114.234.256	114.234.256	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-	-	-
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	61.854.986	61.854.986	-
1. Побарувања по основ на премија за сооосигурување и реосигурување	-	-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	61.854.986	61.854.986	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-
Останати побарувања	23.478.568	23.478.568	-
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	19.980.874	19.980.874	-
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	732.197	732.197	-
3. Останати побарувања	2.765.497	2.765.497	-
Побарувања по основ на запишан а неуплатен капитал			-
Е. Останати средства	65.323.516	65.323.516	-
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	50.285.872	50.285.872	-
1. Опрема	39.550.285	39.550.285	-
2. Останати материјални средства	10.735.588	10.735.588	-
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	13.476.897	-
1. Парични средства во банка	12.474.612	12.474.612	-
2. Парични средства во благајна	1.002.285	1.002.285	-
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	-	-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	-	-	-
Залихи и ситен инвентар	1.560.748	1.560.748	-
Ж. Активни временски разграничувања	99.973.978	99.973.978	-

1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемници	-	-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	99.973.978	99.973.978	-
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	-	-	-
3. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	-	-	-
S. Вкупна актива	1.232.973.163	1.232.973.163	-
И. Вон-балансна евиденција - актива	46.901.198	46.901.198	-
Пасива			-
A. Капитал и резерви	325.407.510	320.260.661	(5.146.849)
Запишан капитал	645.350.983	645.350.983	-
1. Запишан капитал од обични акции	645.350.983	645.350.983	-
2. Запишан капитал од приоритетни акции	-	-	-
3. Запишан на неуплатен капитал	-	-	-
Премии за емитирани акции	-	-	-
Ревалоризациона резерва	-	-	-
1. Материјални средства	-	-	-
2. Финансиски вложувања	-	-	-
3. Останати ревалоризациони резерви	-	-	-
Резерви	-	-	-
1. Законски резерви	-	-	-
2. Статутарни резерви	-	-	-
3. Резерви за сопствени акции	-	-	-
4. Откупени сопствени акции	-	-	-
5. Останати резерви	-	-	-
Нераспределена нето добивка	-	-	-
Пренесена загуба	347.078.679	347.078.679	-
Добивка за тековниот пресметковен период	27.135.206	21.988.357	(5.146.849)
Загуба за тековниот пресметковен период	-	-	-
Б. Субординирани обврски	-	-	-
В. Бруто технички резерви	719.232.027	724.950.748	5.718.721
Бруто резерви за преносни премии	390.314.792	395.462.579	5.147.787
Бруто математичка резерва	-	-	-
Бруто резерви за штети	328.917.235	329.488.169	570.934
Бруто резерви за бонуси и попусти	-	-	-
Бруто еквилизациона резерва	-	-	-
Бруто останати технички резерви	-	-	-
Г. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-
Д. Останати резерви	1.226.843	1.226.843	-
1. Резерви за вработени	-	-	-
2. Останати резерви	1.226.843	1.226.843	-
Ѓ. Одложени и тековни даночни обврски	3.097.482	2.525.610	(571.872)
1. Одложени даночни обврски	-	-	-
2. Тековни даночни обврски	3.097.482	2.525.610	(571.872)
Е. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-
Ж. Обврски	181.268.897	181.268.897	-
Обврски од непосредни работи на осигурување	24.531.790	24.531.790	-
1. Обврски спрема осигуреници	24.531.790	24.531.790	-
2. Обврски спрема застапници и посредници	-	-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	114.201.383	114.201.383	-
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	114.201.383	114.201.383	-
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	-	-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-

Останати обврски	42.535.724	42.535.724	-
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	29.474.825	29.474.825	-
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	-	-	-
3. Останати обврски	13.060.899	13.060.899	-
3. Пасивни временски раграницувања	2.740.405	2.740.405	-
S. Нетековни обврски во врска со нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења			-
И. Вкупна пасива	1.232.973.163	1.232.973.163	-
J. Вон-балансна евиденција - пасива	46.901.198	46.901.198	-

Корекција на Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

	Претходно прикажување 2020	Коригирано 2020	Разлика
A. Приходи од работењето	622.430.807	617.283.020	(5.147.787)
Заработка премија (нето приходи од премија)	561.374.811	556.227.024	(5.147.787)
1. Бруто полисирана премија за осигурување	821.729.921	821.729.921	-
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	-	-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	-	-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	-	-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	164.423.143	164.423.143	-
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	108.117.797	113.265.584	5.147.787
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	-	-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	12.185.830	12.185.830	-
Приходи од вложувања	5.188.313	5.188.313	-
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти	-	-	-
2.1 Приходи од наемници	-	-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	-	-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	-	-	-
3. Приходи од камати	4.243.478	4.243.478	-
4. Позитивни курсни разлики	89.717	89.717	-
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	-	-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка	855.118	855.118	-
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	-
6.2 Финансиски вложувања за тргувanje (по објективна вредност)	855.118	855.118	-
6.3 Останати финансиски вложувања	-	-	-
7. Останати приходи од вложувања	-	-	-
Приходи по основ на провизии од реосигурување	30.595.493	30.595.493	-
Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	4.275.496	4.275.496	-
Останати приходи	20.996.694	20.996.694	-
Расходи од работењето	592.096.763	592.667.697	570.934
Настанати штети (нето трошоци за штети)	254.516.514	255.087.448	570.934
1. Бруто исплатени штети	305.935.375	305.935.375	-
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	2.515.508	2.515.508	-
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	-	-	-

4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	76.348.231	76.348.231	-
5. Промени во бруто резервите за штети	51.705.885	52.276.819	570.934
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	-	-	-
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	24.261.007	24.261.007	-
Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување	-	-	-
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување	-	-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	-	-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	-	-	-
2. Промени во еквилизационата резерва, нето од реосигурување	-	-	-
2.1. Промени во бруто еквилизационата резерва	-	-	-
2.2 Промени во бруто еквилизационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	-	-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување	-	-	-
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	-	-	-
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	-	-	-
Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот, нето од реосигурување	-	-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	-	-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	-	-	-
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	5.389.655	5.389.655	-
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	-	-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	5.389.655	5.389.655	-
Нето трошоци за спроведување на осигурувањето	272.164.562	272.164.562	-
1. Трошоци за стекнување	164.509.339	164.509.339	-
1.1 Провизија	89.516.767	89.516.767	-
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	37.618.668	37.618.668	-
1.3 Останати трошоци за стекнување	70.613.189	70.613.189	-
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	(33.239.285)	(33.239.285)	-
2. Административни трошоци	107.655.223	107.655.223	-
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12.575.476	12.575.476	-
2.2 Трошоци за вработените	37.139.159	37.139.159	-
2.2.1 Плати и надоместоци	23.381.822	23.381.822	-
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.101.174	2.101.174	-
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	9.925.923	9.925.923	-
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	-	-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	1.730.240	1.730.240	-
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	1.580.472	1.580.472	-
2.4 Останати административни трошоци	56.360.116	56.360.116	-
2.4.1 Трошоци за услуги	44.749.288	44.749.288	-
2.4.2 Материјални трошоци	4.893.542	4.893.542	-
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	6.717.286	6.717.286	-
Трошоци од вложувања	1.230.173	1.230.173	-

1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	-	-	-
2. Трошоци за камати	973.670	973.670	-
3. Негативни курсни разлики	256.503	256.503	-
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	-	-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба	-	-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргуваче (по објективна вредност)	-	-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	-	-	-
6. Останати трошоци од вложувања	-	-	-
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	40.598.340	40.598.340	-
1. Трошоци за превентива	-	-	-
2. Останати осигурително технички трошоци , намалени за реосигурување	40.598.340	40.598.340	-
Вредносно усогласување на побарувањата по основ на премија	10.998.401	10.998.401	-
Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања	7.199.118	7.199.118	-
Добивка за деловната година пред одданочување	30.334.044	24.615.323	(5.718.721)
Загуба за деловната година пред одданочување	-	-	-
Данок на добивка односно загуба	3.198.838	2.626.966	(571.872)
Одложен данок	-	-	-
Добивка за деловната година по одданочување	27.135.206	21.988.357	(5.146.849)
Загуба за деловната година по одданочување	-	-	-

6. Објективна вредност

6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Прифатената сметководствена рамка бара финансиските средства и обврски да се групираат во три нивоа според значајноста на влезните податоци користени при мерењето на нивната објективна вредност.

Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;

Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и

Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Сметководствена вредност		Објективна вредност	
	2020	2019	2020	2019
Средства				
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	190.805.463	196.205.147	190.805.463	196.205.147
Депозити, заеми и останати пласмани	330.300.000	310.300.000	330.300.000	310.300.000
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.724.070	14.931.458	18.724.070	14.931.458
Средства од реосигурување	53.519.850	17.073.013	53.519.850	17.073.013
Побарувања	334.337.530	170.294.876	334.337.530	170.294.876
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	8.369.438	13.476.897	8.369.438
Вкупни средства	941.163.810	717.173.932	941.163.810	717.173.932
Обврски				
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување и останати обврски	181.268.897	97.152.499	181.268.897	97.152.499
Обврски по основ на финансиски вложувања	-	20.417.988	-	20.417.988
Вкупно обврски	181.268.897	117.570.487	181.268.897	117.570.487

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на вложувањата во финансиските средства кои се чуваат до доспевање е нивната сметководствена вредност со оглед на тоа што нивната сметководствена вредност е утврдена врз основа на дисконтираните парични текови.

Депозити, заеми и останати пласмани

Сметководствената вредност на депозити, заеми и останати пласмани соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат депозити со краток рок на достасување.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на достасување.

6. Објективна вредност (продолжение)

6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност (продолжение)

Побарувања

Побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

7. Нематеријални средства

Опис	Софтвер и програми за работа
Набавна вредност	
На 1 јануари 2019 година	5.996.330
Набавки во текот на годината	1.195.069
На 31 декември 2019 година	7.191.399
Набавки во текот на годината	8.713.001
На 31 декември 2020 година	15.904.400
Акумулирана амортизација	
На 1 јануари 2019 година	5.064.415
Амортизација за годината	485.434
На 31 декември 2019 година	5.549.849
Амортизација за годината	1.221.996
На 31 декември 2020 година	6.771.845
Нето евидентирана вредност	
На 1 јануари 2020	1.641.550
На 31 декември 2020	9.132.555

8. Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства

Опис	Градежни објекти
Набавна вредност	
На 1 јануари 2019 година	96.644.581
Набавки во текот на годината	-
На 31 декември 2019 година	96.644.581
Набавки во текот на годината	-
Расходувања и отуѓувања	(96.644.581)
На 31 декември 2020 година	-
Акумулирана амортизација	
На 1 јануари 2019 година	8.534.989
Амортизација за годината	2.416.116
На 31 декември 2019 година	10.951.105
Амортизација за годината	2.416.116
Расходувања и отуѓувања	(13.367.221)
На 31 декември 2020 година	-
Нето сметководствена вредност	
На 1 јануари 2020	85.693.476
На 31 декември 2020	-

На 30.12.2020 година Друштвото склучи договор за купопродажба на недвижен имот со Сити Плаза ДОО Скопје (Купувач) со кој се уредуваат правата и обврските на договорните страни во однос на купопродажба на деловните простории на Друштвото со покација на ул. 1737 бр.32 Скопје - Центар.

Вкупната цена на имотот, предмет на купопродажба согласно договорот изнесува 1.600.000,00 (еден милион и шестотини илјади) евра, сметана во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на РСМ, на денот на фактурирање. Имотот предмет на овој договор е предаден во владение, по извршената уплата на договорната цена. Трансакцијата е реализирана на 31.12.2020 година.

Поради поголемата продажна вредност во износ од 98.710.240 МКД од нето сметководствената вредност во износ од 83.277.360 МКД, Друштвото оствари приходи по основ на расходување на градежни објекти кои служат за вршење на дејност во износ од 15.432.880 МКД.

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот изнесува 0%, што е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото нема залог (хипотека) на градежни објекти во корист на заложен доверител.

9. Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2020 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од 18.724.070 денари (2019: 14.931.458 денари) се однесуваат на депозит во Националното Биро за Осигурување за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија.

Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании.

Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебна сметка во банка.

Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува овие средства и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

10. Останати финансиски вложувања

	2020	2019
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	190.805.463	196.205.147
Финансиски вложувања за тргувanje	117.014.214	85.119.096
Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	311.057.991
Вкупно	650.706.190	592.382.234

Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	2020	2019
Хартии од вредност и други финансиски инструменти кои се чуваат до достасување кои ги покриваат техничките резерви (државни записи)	111.640.000	196.940.000
Одложени приходи од камата	(184.537)	(734.853)
Должнички хартии од вредност со рок на достасување од една година	111.455.463	196.205.147
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	79.350.000	-
Котирани	-	-
Некотирани	190.805.463	196.205.147
Вкупно	190.805.463	196.205.147

Вложувањата кои се чуваат до достасување претставуваат државни записи издадени од Министерство за финансии на Република Северна Македонија, кои доспеваат во период до една година и носат камата од 0.4%-0.9% на годишно ниво (2019: 0.6%-0.8% на годишно ниво).

10. Останати финансиски вложувања (продолжение)

	2020	2019
Депозити, заеми и останати пласмани		
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат до 1 година	300.300.000	310.300.000
во денари - каматна стапка 0.3% - 1.8% (2019: 0.9% - 1.6%)	300.300.000	310.300.000
во странска валута	-	-
Орочени депозити во домашни банки кои доспеваат над 1 година	30.000.000	-
во денари - каматна стапка 1.8% (2019: -)	30.000.000	-
во странска валута	-	-
Останати пласмани	12.586.513	757.991
Вкупно	342.886.513	311.057.991
Финансиски вложувања за тргуваче		
акции и удели во инвестициски фондови	117.014.214	85.119.096
Вкупно	117.014.214	85.119.096
Вкупно останати финансиски вложувања	650.706.190	592.382.234

11. Побарувања

Опис	2020	2019
Побарувања произлезени од договори за осигурување	201.563.266	126.848.310
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од договори за осигурување	(66.793.546)	(58.289.858)
Побарувања од осигуреници	134.769.720	68.558.452
Побарувања од застапници и посредници	124.720.993	69.081.190
Намалено за: Исправка на вредноста на побарувања од застапници и посредници	(10.486.737)	(7.992.025)
Побарувања од посредници	114.234.256	61.089.165
1. Вкупни побарувања од непосредни работи на осигурување	249.003.976	129.647.617
2. Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	61.854.986	11.153.631
Останати побарувања од непосредни работи	58.784.823	43.121.299
Намалено за: Исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи	(43.218.849)	(37.935.457)
Побарувања по основ на дадени аванси за штети	4.414.900	4.414.900
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	19.980.874	9.600.742
Побарувања по основ на камати од Национално биро за осигурување	283.351	262.034
Побарувања по основ на камати од останати финансиски вложувања	448.846	767.457
Побарувања по основ на финансиски вложувања	732.197	1.029.491
Побарувања од вработени	68.609	80.909
Побарувања од купувачи	-	5.998
Побарувања за дадени аванси – провизии	296.261	15.000.000
Останати побарувања	2.400.627	3.776.488
Останати побарувања	2.765.497	18.863.395
3. Вкупно останати побарувања	23.478.568	29.493.628
Вкупно побарувања	334.337.530	170.294.876

Класификацијата на побарувањата е извршена согласно Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси со кој се дозволи пролонгирање на периодот на доцнење во исплатата на обврски за дополнителни 60 дена (Белешка 2.9). Целта на измената, воведена од страна на регулаторот е заради амортизација на финансискиот резултат на друштвата за осигурување, како резултат на намалената наплата на побарувањата по основ на премија за осигурување.

11. Побарувања (продолжение)

Имено, со дополнителните 60 дена, Агенцијата за супервизија на осигурување, обезбеди амортизирање на ударот врз билансите на друштвата за осигурување, пред сè како олеснителна мерка, а со цел по истекот на вонредната состојба, нормално да функционираат.

Анализата на старосната структура на **побарувањата** произлезени од договори за осигурување со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следи (во денари):

Година	2020			2019		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	50.281.843	-	50.281.843	21.864.227	-	21.864.227
91-120 дена (2019: 31-60 дена)	10.111.938	(1.011.195)	9.100.743	12.676.663	(1.267.666)	11.408.997
121-180 дена (2019: 61-120 дена)	16.165.199	(5.011.213)	11.153.986	14.392.775	(4.461.760)	9.931.015
181-330 дена (2019: 121-270 дена)	21.332.587	(10.879.620)	10.452.967	16.278.352	(8.301.960)	7.976.392
331-425 дена (2019: 271-365 дена)	9.639.274	(6.843.882)	2.795.392	3.014.960	(2.140.622)	874.338
Над 425 дена (2019: 365 дена)	53.534.379	(53.534.379)	-	50.109.874	(50.109.874)	-
Доспеани побарувања	161.065.220	(77.280.289)	83.784.931	118.336.851	(66.281.882)	52.054.969
Недоспеани побарувања	165.219.045	-	165.219.045	77.592.648	-	77.592.648
Вкупно:	326.284.265	(77.280.289)	249.003.976	195.929.499	(66.281.882)	129.647.617

Анализата на старосната структура на **останати побарувања** од непосредни работи со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следи (во денари):

Година	2020			2019		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	-	-	-	-	-	-
31-60 дена	-	-	-	-	-	-
61-120 дена	610	(189)	421	7.437	(2.305)	5.132
121-270 дена	-	-	-	31.100	(15.861)	15.239
271-365 дена	-	-	-	36.160	(25.674)	10.486
над 365 дена	37.207.227	(37.207.227)	-	37.891.617	(37.891.617)	-
Доспеани побарувања	37.207.837	(37.207.416)	421	37.966.314	(37.935.457)	30.857
Недоспеани побарувања	-	-	-	45.607	-	45.607
Вкупно:	37.207.837	(37.207.416)	421	38.011.921	(37.935.457)	76.464

Резервирање поради обезвреднување и отписи поради ненаплатливост

Движењето на сметката на резервирањата од оштетувања на побарувања произлезени од договори за осигурување во текот на 2020 и 2019 година е како што следи:

Категорија	2020	2019
На 1 јануари 2020	104.217.339	92.970.158
Дополнителна исправка за годината на побарувањата по договори за осигурување (Белешка 27)	10.998.401	10.400.781
Дополнителна исправка за годината на регресните побарувања и останати побарувања (Белешка 28)	5.283.392	846.400
На 31 декември 2020	120.499.132	104.217.339

Тргнувајќи од основата за мислење со резерва од страна на надворешниот ревизор, Друштвото нема евидентирано исправка на вредноста на останатите побарувања заклучно со 31 декември 2019 година. Стандартите кои се применуваат во Република Северна Македонија предвидуваат сведување на сметководствената вредност на побарувањата на надоместувачкиот износ на крајот на периодот на известување и обезвреднување на побарувањата треба да се изврши во моментот кога е идентификувано. Следствено, извршено е вредносно усогласувања (исправка – посебна резерва), при што побарувањата на Друштвото заклучно со 31 декември 2020 година се прикажани според објективна и реална сметководствена вредност (Белешка 28).

12. Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)

Во долунаведениот преглед, групно се прикажува вредноста на опремата, ситниот инвентар (со век на употреба подолг од 12 месеци), останатите материјални средства кои служат за вршење на дејноста на Друштвото, како и исправката на нивната вредност (обезвреднување и амортизација).

Опис	Опрема
Набавна вредност	
На 1 јануари 2019 година	31.510.978
Набавки во текот на годината	22.555.837
На 31 декември 2019 година	54.066.815
Набавки во текот на годината	35.537.746
Расходувања и отуѓувања	(3.613.900)
На 31 декември 2020 година	85.990.661
Акумулирана амортизација	
На 1 јануари 2019 година	26.678.952
Амортизација за годината	3.702.373
На 31 декември 2019 година	30.381.325
Амортизација за годината	8.947.612
Расходувања и отуѓувања	(3.624.146)
На 31 декември 2020 година	35.704.789
Нето сметководствена вредност	
На 1 јануари 2020	23.685.490
На 31 декември 2020	50.285.872

Залог врз опрема

На 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема дадена под залог опрема и истата во целост се користи за вршење на дејноста на Друштвото.

13. Парични средства и останати парични еквиваленти

Година	2020	2019
Парични средства во банка	12.474.612	8.028.879
Во денари	12.474.612	8.028.867
Во странска валута	-	12
Парични средства во благајна	1.002.285	340.559
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	8.369.438

14. Активни временски разграничувања

Однапред платени трошоци за идниот период и пресметани приходи – активни временски разграничувања

Одложени трошоци за стекнување

Во оваа група на конта поединечно се прикажуваат разграничните трошоци, приходот кој не може да се припише на сметководствениот период на кој се однесуваат и разграничните трошоци за стекнување. Тука спаѓаат следните ставки:

1. Пресметани приходи по основ на камати и наемнини
2. Останати пресметани приходи
3. Одложени трошоци за стекнување
4. Останати одложени трошоци
5. Одложени даночни средства
6. Останати пресметани приходи и одложени трошоци

Со состојба на 31 декември 2020 година и 2019 година, одложените трошоци за стекнување по класи на осигурување се како што следи:

Класи на осигурување	2020	2019
01 - незгода	7.704.947	2.606.703
02 - приватно здравствено осигурување	2.004.582	-
03 - каско	9.129.420	4.762.772
07 - карго	154.726	18.718
89 и 16 - имот	24.326.933	9.245.474
10 - автоодговорност	53.214.235	49.046.070
13 - одговорност	1.734.028	787.481
14 и 17 - кредити, гаранции и правна помош	1.516.109	-
18 - туристичка помош	188.998	267.475
Вкупно одложени трошоци на стекнување	99.973.978	66.734.693

Промените во текот на годината на одложените трошоци за стекнување се прикажани во трошоците за стекнување (Белешка 24).

15. Капитал и резерви

На 31 декември 2020 година акционерскиот капитал се состои од 1.050.000 обични акции (со номинална вредност од 10 евра по акција). Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција.

Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Според евиденцијата од Централен депозитар на хартии од вредност – акционерска книга, како и согласно финансиската трансакција за влез единствен стратешки капитал, правниот субјект е во целосна сопственост на Халк банка а. д. Скопје (100%).

Законски и статутарни резерви

Според законската регулатива Друштвото пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерва за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

16. Бруто технички резерви

Година	2020			2019		
	Опис	Бруто	Рео	Нето	Бруто	Рео
Преносна премија	395.462.579	(25.829.196)	369.633.383	282.196.995	(13.643.366)	268.553.629
Бруто резерви за преносни премии	395.462.579	(25.829.196)	369.633.383	282.196.995	(13.643.366)	268.553.629
Пријавени штети	181.670.166	(21.865.269)	159.804.897	142.679.641	(3.429.647)	139.249.994
Настанати но непријавени штети	128.234.515	(5.825.385)	122.409.130	117.812.886	-	117.812.886
Резерви за индиректни трошоци	8.091.111	-	8.091.111	6.738.318	-	6.738.318
Резерви за директни трошоци	11.492.377	-	11.492.377	9.980.505	-	9.980.505
Бруто резерви за штети	329.488.169	(27.690.654)	301.797.515	277.211.350	(3.429.647)	273.781.703
Состојба на 31 декември	724.950.748	(53.519.850)	671.430.898	559.408.345	(17.073.013)	542.335.332

Резерви за преносна премија

Состојба со 31 декември 2020 година:

Класа	ПП	РРР	Вкупно - ПП	ПП - Рео	Нето ПП
Незгода	37.829.700	-	37.829.700	-	37.829.700
Приватно здравствено осигурување	9.638.584	-	9.638.584	-	9.638.584
Каско	32.842.664	4.194.468	37.037.132	(40.776)	36.996.356
Каско - пловни објекти	28.060	-	28.060	-	28.060
Карго	868.267	-	868.267	(868.267)	-
Имот од пожар	44.813.665	2.461.626	47.275.291	(7.626.287)	39.649.004
Имот други	32.955.957	1.151.210	34.107.167	(15.348.721)	18.758.446
Автоодговорност	178.809.014	-	178.809.014	-	178.809.014
Зелен картон	28.397.950	-	28.397.950	-	28.397.950
Границично	393.715	-	393.715	-	393.715
ЦМР	5.042.539	-	5.042.539	-	5.042.539
Одговорност - пловни објекти	59.978	-	59.978	-	59.978
Одговорност од дејност	8.720.410	-	8.720.410	(1.945.145)	6.775.265
Кредити	6.352.808	-	6.352.808	-	6.352.808
Гаранции	75.526	-	75.526	-	75.526
Финансиски загуби	38.451	-	38.451	-	38.451
Правна помош	710	-	710	-	710
Патничко осигурување	787.277	-	787.277	-	787.277
Вкупно:	387.655.275	7.807.304	395.462.579	(25.829.196)	369.633.383

16. Бруто технички резерви (продолжение)

Состојба со 31 декември 2019 година:

Класа	ПП	PHP	Вкупно – ПП	ПП - Рeo	Нето ПП
Незгода	11.923.503	-	11.923.503	-	11.923.503
Каско	21.928.669	3.974.819	25.903.488	-	25.903.488
Карго	107.362	-	107.362	-	107.362
Имот од пожар	19.686.617	-	19.686.617	(838.575)	18.848.042
Имот други	21.184.179	-	21.184.179	(12.710.507)	8.473.672
Автоодговорност	153.199.956	5.579.333	158.779.289	-	158.779.289
Зелен картон	36.087.030	1.314.240	37.401.270	-	37.401.270
Границно	407.682	14.848	422.530	-	422.530
ЦМР	1.981.000	-	1.981.000	-	1.981.000
Одговорност од дејност	3.806.709	-	3.806.709	(94.284)	3.712.425
Патничко осигурување	1.001.048	-	1.001.048	-	1.001.048
Вкупно:	271.313.755	10.883.240	282.196.995	(13.643.366)	268.553.629

Резерви за штети

Година	2020			2019		
	Бруто	Рeo	Нето	Бруто	Рeo	Нето
Состојба на 1 јануари	277.211.350	(3.429.647)	273.781.703	258.690.569	(13.145.315)	245.545.254
Настанати и пријавени штети	38.990.525	(18.435.622)	20.554.903	(7.544.990)	9.715.668	2.170.678
Настанати, но непријавени штети	10.421.629	(5.825.385)	4.596.244	12.807.042	-	12.807.042
Резерви за индиректни трошоци	1.352.793	-	1.352.793	4.554.376	-	4.554.376
Резерви за директни трошоци	1.511.872	-	1.511.872	8.704.353	-	8.704.353
Состојба на 31 декември	329.488.169	(27.690.654)	307.797.515	277.211.350	(3.429.647)	273.781.703

Друштво за осигурување Хапк осигурување а. д. Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Сите износи се во **МКД** освен доколку не е поинаку наредено

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2020 година:

Опис	Неизгоди	Каско	Стока во транспорт	Имот	Имот - други	ЗАО	ЗК	Границично	ЦМР	Одговорно ст од. дејност	Патничко осигурување	Други класи и ДТ или ИТ	Вкупно:	
Бруто резерви за преносни премии	25.906.19	11.161.704	760.905	27.588.674	12.922.988	20.029.725	(9.003.320)	(28.84)	3.061.539	4.973.679	(213.772)	16.106.07	113.265.584	
Дел за реосигурување на другото резерви за преносни премии	-	(40.777)	(868.267)	(6.787.712)	(2.638.213)	-	-	-	(1.850.861)	-	-	-	(12.185.830)	
Нето преносна премија	25.906.19	11.120.927	(107.362)	20.800.962	10.284.775	20.029.725	(9.003.320)	(28.84)	3.061.539	3.122.818	(213.772)	16.106.07	9	101.079.754
Бруто резерви за штети - РБНС	4.809.914	4.938.047	(368.968)	17.740.871	12.424.223	(3.955.932)	3.086.488	-	173.000	(52.486)	(1.978.830)	3.686.070	40.502.397	
Бруто резерви за штети - ИБНР	4.667.665	3.536.689	230.951	678.959	4.512.691	(7.083.561)	2.160.128	(288.225)	143.757	1.148.089	(88.036)	2.155.314	11.774.422	
Дел за реосигурување на другото резерви за штети	-	(4.379.793)	(115.476)	(11.506.301)	(6.610.679)	-	-	-	(701.976)	(946.782)	-	-	(24.261.007)	
Нето резерви за штети	9.477.579	4.094.943	(253.493)	6.913.529	10.326.235	(11.039.493)	5.246.616	(288.225)	(385.219)	148.821	(2.066.866)	5.841.384	28.015.812	
Резултат	35.383.77	15.215.870	(360.855)	27.714.491	20.611.010	8.990.232	(3.756.704)	(317.039)	2.676.320	3.271.639	(2.280.638)	21.947.46	3	129.095.566

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2019 година:

Опис	Неизгоди	Каско	Стока во транспорт	Имот	Имот - други	ЗАО	ЗК	Границично	ЦМР	Одговорно ст од. дејност	Патничко осигурување	Други класи и ДТ или ИТ	Вкупно:
Бруто резерви за преносни премии	5.932.048	16.632.079	107.362	18.015.107	17.949.258	4.8.542.139	13.484.751	225.618	1.678.839	2.929.943	178.113	-	125.675.257
Дел за реосигурување на другото резерви за преносни премии	-	-	-	(838.575)	(12.710.507)	-	-	-	-	(94.284)	-	-	(13.643.366)
Нето преносна премија	5.932.048	16.632.079	107.362	17.176.532	5.238.751	48.542.139	13.484.751	225.618	1.678.839	2.835.659	178.113	-	112.031.891
Бруто резерви за штети - РБНС	56.167	(1.384.848)	368.968	(23.358.598)	3.943.077	853.108	9.185.900	-	950.000	(383.272)	2.224.508	8.704.353	1.159.363
Бруто резерви за штети - ИБНР	1.729.293	(1.236.566)	-	268.102	255.774	7.357.144	2.913.197	476.705	87.194	662.680	293.519	4.554.376	17.361.418
Дел за реосигурување на другото резерви за штети	-	-	-	-	9.715.668	-	-	-	-	-	-	-	9.715.668
Нето резерви за штети	1.785.460	(2.621.414)	368.968	(23.090.496)	13.914.519	8.210.252	12.099.097	476.705	1.037.194	279.408	2.518.027	13.258.72	28.236.449
Резултат	7.717.508	14.010.665	476.330	(5.913.964)	19.153.270	56.752.391	25.583.848	702.323	2.716.033	3.115.067	2.696.140	13.258.72	140.268.340

17. Обврски

Опис	2020	2019
Обврски спрема осигуреници	24.531.790	16.752.197
1. Обврски спрема осигуреници	24.531.790	16.752.197
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	114.201.383	55.127.986
2. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	114.201.383	55.127.986
Обврски за провизија по основ на работи на застапување и посредување во осигурувањето	18.476.566	2.817.539
Обврски по основ на противложарен придонес	933.720	616.861
Обврски по основ придонес - фонд за здравство	2.350.864	3.096.078
Обврски по основ на придонес безбедност на сообраќајот	675.023	283.829
Обврски спрема Гарантен фонд по основ на непознати и неосигурени возила	6.628.687	4.961.732
Останати обврски спрема НБО	409.965	231.150
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	29.474.825	12.007.189
Обврски по основ на земени кредити од банки	-	20.417.988
4. Обврски по основ на финансиски вложувања	-	20.417.988
Обврски спрема добавувачи	11.168.220	12.050.227
Обврски спрема вработените	160.087	160.087
Обврски спрема органи за управување	739.059	800.559
Оврски по договор на дело	70.155	19.500
Останати краткорочни обврски	923.378	234.754
5. Останати обврски	13.060.899	13.265.127
Обврски	181.268.897	117.570.487

Друштвото нема обврски по основ на земени кредити од банки бидејќи изврши предвремена отплата (Белешка 4.2 – Каматен ризик).

18. Заработка премија (нето приходи од премија)

Анализа на заработка премии со состојба на 31 декември 2020 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	65.946.000	25.906.197	295.000	39.744.803
Здравствено осигурување	31.489.000	9.638.584	-	21.850.416
Каско на моторни возила	58.718.000	11.120.927	20.894.000	26.703.073
Автоодговорност	334.605.000	20.029.725	13.745.000	300.830.275
Зелена карта	61.955.000	(9.003.320)	3.555.000	67.403.320
Границни полиси	1.872.000	(28.814)	238.000	1.662.814
Осигурување на стока во превоз	10.174.000	3.061.539	3.699.000	3.413.461
Осигурување на имот од пожар	44.462.000	20.800.962	22.857.000	804.038
Други осигурувања на имот	183.101.000	10.284.775	89.464.000	83.352.225
Патничко осигурување	4.182.000	(213.772)	-	4.395.772
Општа Одговорност	12.138.000	3.062.840	5.276.000	3.799.160
Кредити	9.098.000	6.352.808	1.405.000	1.340.192
Други осигурувања	3.989.921	67.303	2.995.143	927.475
Вкупно премии	821.729.921	101.079.754	164.423.143	556.227.024

Анализа на заработка премии со состојба на 31 декември 2019 година

Опис	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	19.808.000	5.932.048	295.200	13.580.752
Автоодговорност	276.658.000	48.542.139	3.800.259	224.315.602
Каско на моторни возила	34.216.000	16.632.079	5.564.336	12.019.585
Зелена карта	73.925.000	13.484.751	9.812.054	50.628.195
Осигурување на стока во превоз	-	1.678.839	598.951	(2.277.790)
Осигурување на имот од пожар	31.253.000	19.382.797	8.501.563	3.368.640
Други осигурувања на имот	67.008.000	3.032.486	43.893.838	20.081.676
Патничко осигурување	6.334.000	178.113	-	6.155.887
Општа Одговорност	5.580.000	2.835.659	350.786	2.393.555
Границни полиси	4.976.000	225.618	-	4.750.382
Други осигурувања	3.529.045	107.362	-	3.421.683
Вкупно премии	523.287.045	112.031.891	72.816.987	338.438.167

19. Приходи од вложувања

Опис	2020	2019
Приходи од камати од државни записи	1.098.599	1.064.668
Приходи од камати од орочени депозити во банки	2.861.245	2.602.683
Приходи од камати од Гарантен Фонд	283.351	262.034
Приходи од курсни разлики	89.717	366.241
Приходи од камати од тековни сметки во банки	283	375
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност	-	607.025
Капитална добивка од продажба на вложувања расположливи за продажба	855.118	-
Приходи од вложувања	5.188.313	4.903.026

20. Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување и приходи по основ на провизии од реосигурување

Опис	2020	2019
Приходи од регреси	3.485.292	3.350.365
Останати осигурително технички приходи	790.204	3.881.238
Вкупно	4.275.496	7.231.603
Приходи по основ на провизија од реосигурување и учество во добивка	30.595.493	4.055.597
Останати осигурително технички приходи	34.870.989	11.287.200

21. Останати приходи

Опис	2020	2019
Приходи од расходување и продажба на основни и материјални средства	16.381.321	1.352.780
Приходи по основ на задршки од плата	37.765	29.574
Приходи од добивка по одлука на собрание - Национално биро за осигурување	195.932	-
Останати финансиски и други приходи	4.381.676	1.187.844
Останати приходи	20.996.694	2.570.198

22. Настанати штети (нето трошоци за штети)

Опис	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Бруто исплатени штети	305.935.375	253.638.833	(76.348.231)	(29.997.464)	229.587.144	223.641.369
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети - РБНС	38.990.525	(6.501.959)	(18.435.622)	9.715.668	20.554.903	3.213.709
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети - ИБНР	10.421.629	11.764.011	(5.825.385)	-	4.596.244	11.764.011
Промени во резервите за индиректни трошоци	1.352.793	4.554.376	-	-	1.352.793	4.554.376
Промени во резервите за директни трошоци	1.511.872	8.704.353	-	-	1.511.872	8.704.353
Приходи од регресни побарувања	(2.515.508)	(4.511.052)	-	-	(2.515.508)	(4.511.052)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	355.696.686	267.648.562	(100.609.238)	(20.281.796)	255.087.448	247.366.766

22. Настанати штети (нето трошоци за штети) (продолжение)

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2020 година

Опис	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети - РБНС	Промени во резервите за штети - ИБНР	Учество на реосигурите лите во платените штети	Учество на реосигурите лите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	8.015.000	4.809.914	4.667.665	-	-	17.492.579
Здравствено	11.492.000	2.174.198	1.373.454	-	-	15.039.652
Каско на моторни возила	25.486.000	4.938.047	3.536.689	10.084.000	4.379.793	19.496.942
Автоодговорност	125.741.000	(3.955.932)	(7.083.561)	-	-	114.701.507
Зелена карта	15.661.000	3.086.488	2.160.128	-	-	20.907.616
Осигурување на стока во превоз	2.064.000	173.000	143.757	761.000	701.976	917.782
Осигурување на имот од пожар	3.265.000	17.740.871	678.959	2.320.000	11.506.301	7.858.529
Други осигурувања на имот	111.590.000	12.424.223	4.512.691	63.129.000	6.610.679	58.787.235
Патничко осигурување	2.296.000	(1.978.830)	(88.036)	-	-	229.135
Општа одговорност	325.000	(52.486)	1.148.089	54.000	946.782	419.822
Границни полиси	-	-	(288.225)	-	-	(288.225)
Други осигурувања и трошоци за штети	375	1.142.904	1.012.812	231	115.476	2.040.384
Вкупно	305.935.375	40.502.397	11.774.422	76.348.231	24.261.007	257.572.958

Анализа на настанати штети (нето трошоци за штети) со состојба на 31 декември 2019 година

Опис	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети - РБНС	Промени во резервите за штети - ИБНР	Учество на реосигурите лите во платените штети	Учество на реосигурите лите во промените во резервите за штети	Нето
Осигурување од незгода	5.049.000	56.167	1.729.293	-	-	6.834.460
Автоодговорност	150.153.000	853.108	7.357.144	-	-	158.363.252
Каско на моторни возила	18.171.000	(1.384.848)	(1.236.566)	3.723.423	578.297	11.247.866
Зелена карта	18.836.000	9.185.900	2.913.197	-	-	30.935.097
Осигурување на стока во превоз	-	1.337.833	24.532	-	-	1.362.365
Осигурување на имот од пожар	28.303.000	(23.358.598)	268.102	1.055.203	451.964	3.705.337
Други осигурувања на имот	31.540.000	3.943.077	255.774	25.218.838	(10.745.929)	21.265.942
Патничко осигурување	915.000	2.224.508	293.519	-	-	3.433.027
Општа Одговорност	623.000	171.058	108.350	-	-	902.408
Границни полиси	-	426.039	50.666	-	-	476.705
Други осигурувања и трошоци за штети	48.833	8.748.150	4.554.376	-	-	13.351.359
Вкупно	253.638.833	2.202.394	16.318.387	29.997.464	(9.715.668)	251.877.818

23. Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

	2020	2019
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	5.389.655	2.345.466
Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	-	-
Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	5.389.655	2.345.466

24. Трошоци за стекнување

Опис	2020	2019
Трошоци за промотивни цели	69.332.951	60.457.434
Трошоци за вработени и продажба	37.618.668	28.983.538
Провизија	89.516.767	36.385.006
Трошоци за маркетинг	-	4.990.641
Промена во одложени трошоци за стекнување	(33.239.285)	(17.802.811)
Трошоци за печатење обрасци	1.280.238	665.325
Трошоци за стекнување	164.509.339	113.679.133

Провизија

Година	2020	2019
Осигурително брокерски друштва	85.626.415	34.055.008
Застапници во осигурување	3.378.807	1.824.797
Туристички агенции	283.651	505.201
Останата провизија	227.894	-
Провизија	89.516.767	36.385.006

25. Административни трошоци

	2020	2019
Амортизација и депрецијација	12.575.476	6.604.202
Трошоци за вработени	37.139.159	31.635.046
плати администрација	35.408.919	30.144.545
останати трошоци за вработени	1.730.240	1.490.501
Трошоци за услуги од физички лица	1.580.472	2.052.637
Закупнина	18.968.916	9.669.218
Трошоци за членови на органи на управување	2.039.017	5.473.994
Телефонски трошоци	4.377.942	3.373.379
Потрошена електрична енергија	2.296.081	2.086.926
Трошоци за гориво	1.097.482	1.168.522
Трошоци за судски такси, извршители и останати услуги	6.537.586	14.957.868
Трошоци за одржување	6.583.361	5.238.455
Трошоци за банкарски услуги	1.304.747	978.538
Останати административни трошоци	13.154.984	5.263.753
Административни трошоци	107.655.223	88.502.538

Трошоци за вработените

Трошоците за вработените во Друштвото се евидентираат одделно, односно делот од платите во продажба се дел од трошоците за стекнување, додека платите за вработените во администрацијата и во процена и ликвидација на штети се прикажуваат како административни трошоци (Белешка 24 и 25).

Опис	2020	2019
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	37.618.668	28.983.538
Плати и надоместоци (администрација и останати вработени)	23.381.822	19.907.459
Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	2.101.174	1.946.549
Придонеси од задолжително социјално осигурување	9.925.923	8.290.537
Останати трошоци за вработени	1.730.240	1.490.501
Трошоци за вработените	74.757.827	60.618.584

26. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување

Опис	2020	2019
Трошоци за финансирање на Национално биро за осигурување	15.718.194	10.414.814
Трошоци по основ на противпожарен придонес, безбедност во сообраќајот и здравство	15.948.628	10.797.862
Трошоци за финансирање на супервизорски орган	2.753.602	2.505.498
Останати надомести и придонеси	6.177.916	4.137.234
Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	40.598.340	27.855.408

27. Вредносно усогласување на побарувања по основ на премија

Опис	2020	2019
Исправка на вредноста на побарувања од осигуреници	10.998.401	11.136.373
Траен отпис на застарени побарувања	-	-
Вредносно усогласување на побарувањата по основ на премија	10.998.401	11.136.373

28. Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања

Опис	2020	2019
Дополнителна исправка на вредноста на регресните и останатите побарувања	6.013.802	4.419.131
Дополнително утврдени расходи од минати години	68.924	224.208
Платени казни и надоместоци	1.690.197	-
Останати трошоци	156.605	417.564
Ослободување на загуба поради обезвреднување на останати побарувања	(730.410)	(4.308.323)
Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања	7.199.118	752.580

29. Данок на добивка

Опис	2020	2019
Добивка пред оданочување	24.615.323	-
Загуба пред оданочување	-	(139.064.058)
Пресметан данок по даночна стапка од 10%	2.461.532	(13.906.406)
Непризнаени расходи и помалку искажани приходи за даночни цели	1.654.340	6.025.343
Даночна основа	26.269.663	-
Данок на добивка (загуба)	2.626.966	-

30. Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондериранот просечен број на обични акции во текот на годината.

Опис	2020	2019
Заработка/(загуба) која припаѓа на акционерите	21.988.357	(139.064.058)
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето добивка/(загуба) која припаѓа на имателите на обични акции	21.988.357	(139.064.058)
Пондериран просечен број на обични акции	1.050.000	1.050.000
Основна заработка/(загуба) по акција (денари по акција)	20,94	(132,44)

31. Потенцијални и превземени обврски

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ. Последен пат во Друштвото е извршена даночна контрола во 2010 година.

Друштвото со состојба на 31 декември 2020 година е вклучено во 10 активни судски спорови како тужена страна кои не се однесуваат на основната дејност, односно не се поврзани со надомест на штети. Сите спорови се покренати од страна на еден тужител, адвокатско друштво кое е поранешен застапник на Друштвото и истите се по еден ист основ. Друштвото очекува дека дел од споровите ќе завршат во негова корист во текот на 2021 година, додека за оние спорови за кои се очекува негативен исход, Друштвото има евидентирано резервација во износ од 1.226.843 денари.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Пензиски планови

Друштвото нема дефинирано планови за надомести при пензионирање или опции за надоместување базирани на акции со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година. Раководството смета дека сегашната вредност на идните обврски кон вработените во врска со надоместите при пензионирање и јубилејни награди не е од материјално значење за финансиските извештаи со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година.

32. Усогласеност со законска регулатива

Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото има вишок на средства во однос на Гарантниот фонд во износ од 104.057.749 денари. Според истиот образец, Друштвото констатира вишок на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ од 181.214.309 денари. Врз основа на образецот (ВТР) Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви, евидентиран е вишок на средства на Друштвото за покривање на техничките резерви во износ од 47.308.765 денари. Оваа финансиска состојба, претставува усогласено (доследно) почитување на одредбите кои произлегуваат и стриктно се регулирани со Законот за супервизија на осигурување.

Врз основа на усвоениот Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва (Службен весник број 107/2020), во позицијата друг вид на вложување согласно правилата на Агенцијата за супервизија на осигурување (износ 67.143.090 денари), се прикажани побарувањата од должници кои своите обврски спрема Друштвото не ги исполниле на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сториле во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето, најмногу до 10% од нето вредноста на техничките резерви и математичката резерва. Одредбата од овој правилник е применета согласно законските предиспозиции, односно заклучно со 31.12.2020 година.

Раководството на Друштвото како што е нагласено во повеќе точки од овој Извештај, верува дека со реализираните активности за промена на сопственичката структура на Друштвото и влегувањето на новиот сериозен акционер Халк банка а. д. Скопје како единствен сопственик на 100% од капиталот на Друштвото во почетокот на 2019 година, како и со зголемувањето на основната главнина, Друштвото континуирано добива поддршка за целосна усогласеност на работењето, согласно одредбите дефинирани во Законот за супервизија на осигурување.

32. Усогласеност со законска регулатива (продолжение)

На датумот на известување, не постојат вложувања на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот, што подразбира дека е во согласност со законскиот лимит како што е пропишан во член 73, став (1), точка 1 од Законот за супервизија на осигурување.

33. Трансакции со поврзани лица

Друштвото е во целосна сопственост на Халк Банка АД Скопје.

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со поврзаните субјекти во текот на годината биле како што следи:

31 декември 2020 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	Халк банка АД	Клучен раководен кадар	Вкупно:
Вкупно средства	157.615.908	30.750	157.646.658
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	8.260.084	-	8.260.084
Останати побарувања	9.036.541	30.750	9.067.291
Вложувања	140.319.283	-	140.319.283
Вкупно обврски	97.110	751.673	848.783
Останати обврски	97.110	751.673	848.783
Вкупно приходи	51.388.401	642.520	52.030.921
Приходи			
Приходи по основ на премија за осигурување	48.232.568	61.681	48.294.249
Останати приходи	3.155.833	580.839	3.736.672
Вкупно расходи	1.341.731	8.501.000	9.842.731
Трошоци за услуги (расходи)	1.341.731	-	1.341.731
Клучен раководен кадар	-	8.501.000	8.501.000

31 декември 2019 година

Извештај за трансакции со поврзани лица	Халк банка АД	Клучен раководен кадар	Вкупно:
Вкупно средства	143.494.444	-	143.494.444
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	2.491.807	-	2.491.807
Останати побарувања	647.215	-	647.215
Вложувања	140.355.422	-	140.355.422
Вкупно обврски	36.212	820.008	856.220
Останати обврски	36.212	820.008	856.220
Вкупно приходи	7.475.466	59.947	7.535.413
Приходи по основ на премија за осигурување	7.475.466	59.947	7.535.413
Останати приходи	-	-	-
Вкупно расходи	3.468.913	8.079.453	11.548.366
Трошоци за услуги (расходи)	3.468.913	-	3.468.913
Клучен раководен кадар	-	8.079.453	8.079.453

33. Трансакции со поврзани лица (продолжение)

Трансакции со Националното Биро за Осигурување на Република Северна Македонија

Трансакции со Националното биро за осигурување (Гарантен фонд)	2020	2019
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	18.724.070	14.931.458
Побарувања од Националното Биро за Осигурување	1.854.210	1.730.929
Обврски кон Националното Биро за Осигурување	7.042.652	5.233.682
Приходи од вложувања	283.351	262.034
Приходи од обработка на штети	353.625	365.925
Приходи од реализирани регресни побарувања	2.988.137	2.628.656
Трошоци за исплата на штети по основ на непознати и неосигурени возила	15.437.946	10.189.350

34. Настани согласно и после периодот на известување

Во април 2021 година, Собранието на акционери донесе одлука за зголемување на капиталот на Друштвото со цел обезбедување оптимално ниво на капиталот во наредниот период. Согласно одлуката ќе бидат издадени 200.000 акции со номинална вредност од 10 евра, односно зголемувањето на капиталот изнесува 2.000.000 евра.

Нема други настани од материјално значење кои се случиле по денот на составување на билансот, а кои би требало да се обелоденат во финансиските извештаи.

ПРИЛОГ 1 – ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

ДЕКЕМВРИ 31, 2020

**ДРУШТВО ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ХАЛК
ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ
ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА 2020 ГОДИНА**

УЛ. МАЈКА ТЕРЕЗА БР.1/2, 1000 СКОПЈЕ

СОДРЖИНА

- 1. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО**
- 2. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕР НА ДРУШТВОТО**
- 3. ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ**
- 4. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО**
- 5. ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ**
- 6. ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА**
- 7. КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ**
- 8. МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК**
- 9. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ**
- 10. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА 2020 ГОДИНА**
- 11. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО**
- 12. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ**
- 13. ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА**
- 14. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ**
- 15. РАЗВОЈ НА ИТ СИСТЕМ**
- 16. РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО**
- 17. НЕРЕВИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ**
- 18. ПОТВРДА НА АКТУАРОТ**

❖ ПРОФИЛ и ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ на Друштвото

Полни назив на Друштвото	Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје
Скратен назив на Друштвото	ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје
Седиште	Ул. Мајка Тереза бр. 1/2, Скопје, Центар
Правен статус	АД
Датум на упис во ЦРМ	26.04.2007
Матичен број	6224695
Даночен број	4030007634049
Основен капитал	10.500.000 Евра
Приоритетна дејност	65.12 – Неживотно осигурување
Веб страна	www.halkinsurance.com.mk
Овластен ревизор	Друштвото за ревизија, консалтинг и даночни услуги Deloitte ДОО Скопје. Адреса: Ул. Партизански Одреди бр. 15А Скопје, Одлука на Собрание на Акционери бр. 0201-01/12 од 10.06.2020 година.

2020 година беше со особена важност и значење за Друштвото затоа што со исцрпна работа, стратегија и јасна визија за раков Халк Осигурување АД Скопје успеа за краток период да го зголеми својот удел на македонскиот осигурителен пазар и при високо конкурентски услови значително да го подобри своето позиционира помеѓу друштвата за неживотно осигурување во Р. Северна Македонија. Во текот на целата година значително се работеше на создавање на конкурентски производи особено во доменот на доброволните осигурувања преку кои на клиентите се нудеа најдобрите можности за обезбедување на нивната сигурност и подобрување на квалитетот на услуга. Во текот на годината помеѓу многуте продукти и услуги значајно е да се истакне развојот на продукт за кредитно осигурување од наша страна кој беше иновативност на македонскиот осигурителен пазар и кој служи како обезбедување на кредити издадени на правни и физички лица од страна на Банки во нашиот случај кредити издадени од страна на ХАЛКБАНК а кој продукт влијае на олеснување на процесот на одобрување на кредити од страна на банкарскиот сектор во државата и крајно обезбедува сигурност, задоволство и позитивно искуство на нашите клиенти. Од особена важност за нашето Друштво е и развојот на здравственото осигурување која како класа друштвото ја започна со работа во текот на Јануари, 2020 година а во текот на целата година се докажа како исклучително успешен производ преку кој успеавме да придонесеме на олеснување на еден од најважните потреби на нашите клиенти и унапредување на нивниот пристап до здравствени услуги а особено во исклучително тешка година што се однесува до јавното здравје во нашата држава но и на глобално ниво.

Како исклучително важен процес од стратегијата на друштвото за дигитализација и развој на напредни технологии, во текот на 2020 година, Друштвото презема бројни активности што се однесува до дигитализацијта, почнувајќи од лансирање на онлајн продажба на неколку продукти од портфелот на друштвото, поставување на ИП телефонија, пренос на голем број на производите на друштвото на web платформа, започнување на процесот на изработка на мобилна апликација, развој на внатрешен ИТ Портал, кој ги опфаќа сите делови од работењето на друштвото како и развој на интегрираниот систем на друштвото во различни делови од работењето со крајна цел обезбедување на најдобра услуга на нашите клиенти.

Во текот на 2020 со цел обезбедување најдобри услови за работа за своите вработени, но истовремено и простор во кој ќе уживаат нашите гости и клиенти извршивме промена на седиштето на Друштвото, и селење на дирекцијата на друштвото во нови и модерни канцеларии лоцирани во центарот на градот а кои се опремени по највисоки стандарди, нудејќи одлични услови за работа за над 60 вработени, но и пријатна атмосфера за своите деловни партнери и клиенти.

2020 година Друштвото ја заврши со историски пораст во Бруто полисирана премија во споредба со минатата 2019 година а кој претставува историски чин во македонскиот осигурителен пазар а за нас уште еден мотив за постигнување на нашата визија да станеме една од водечките компании во осигурителниот пазар во Р. Северна Македонија.

Мисија и визија

Мисија

- Да се олесни и збогати животот на физичките лица и корпорациите преку индивидуални и корпоративни решенија за осигурување и да се одржи нивната вредност.
- Да бидеме свесни за нашата корпоративна општествена одговорност.
- Да се обезбеди одржливост и квалитетна услуга.
- Да се обезбеди задоволство на клиентите, акционерите и вработените.

Визија

- ❖ Нашата визија е да станеме една од водечките компании во секторот за неживотно осигурување во Р. Северна Македонија, со одржлив раст и профитабилност, притоа афирмирајќи силно присуство кај индивидуални клиенти, придружен со фокус на иновации и нови производи.

❖ АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И АКЦИОНЕРИ НА ДРУШТВОТО

Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје сметано од 2019 година е во 100% сопственост на Халк Банка АД Скопје и бренд во рамки на Халк Групацијата која претставува финансиска институција под покровителство на Халк Банка Турција (Turkiye Halk Bankası A.Ş.). Халк Банка Турција со својата повеќе од 80-годишна традиција, денес претставува една од најголемите банки во турскиот финансиски сектор додека пак нашиот непосреден акционер ХАЛКБАНК АД Скопје претставува една од поголемите и најбрзо растечки банки на македонскиот банкарски сектор.

Основната главнина на Друштвото изнесува 10.500.000 Евра и истата е поделена на 1.050.000 обични акции. Единствен акционер на Друштвото е ХАЛКБАНК АД Скопје.

Друштвото во рамките на својата дејност активностите ги обавува преку 41 Подружница распределени на целата територија на Република Северна Македонија како директна продажба, со вкупно 135 вработени лица, како и преку брокерски друштва и други дистрибутивни канали како индиректна продажба.

❖ ОДНОСИ СО АКЦИОНЕРОТ

Во текот на 2020 година, Друштвото одржуваше односи со акционерите преку одржување на почести средби со истите и доставување на редовни финансиски извештаи на Друштвото.

Во текот на 2019 година, со преминување на 100% од акциите со право на глас на ХАЛКБАНКА АД Скопје, Друштвото стана дел од групацијата на ХАЛКБАНКА која покрај сигурноста која ја дава на клиентот исто така е значајна и во многугодишното искуство во финансиската дејност во Република Турција како во банкарскиот така и во осигурителниот пазар во кој Друштвото гледа голема перспектива за воведување на нов начин на работа, нови начини на развој на продажба и соодветно управување со ризици.

Во текот на 2020 година, Друштвото го продлабочи односот со својот акционер и преку развој на соработката во делот на банкоосигурувањето која започна во 2019 година но во 2020 година достигна поголемо учество преку заеднички пристап до клиенти, развој на заеднички продукти и услуги кои придонесуваат на постојан развој на меѓусебниот однос но и нудење на конкурентни понуди за клиентите.

❖ ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Врз основа на одредбите од Законот за трговски друштва и Законот за супервизија на осигурување, Друштвото за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје има воспоставено едностепен систем на управување составен од Одбор на директори, како и Собрание на Акционери како највисок орган на Друштвото.

Акционерите на Друштвото ги остваруваат своите права преку **Собранието на акционери**. Правата и начинот на дејствување на Собранието се определени со Законот за трговските друштва, Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото. Во текот на 2020 година одржани се 2 седници на Собранието на акционери на Друштвото и тоа:

- **Седница на Годишно Собрание на акционери:**

На седницата на Годишно Собрание на акционери освен разгледување на Извештаите на органите на Друштвото, Годишниот извештај и финансиските извештаи, Собранието на акционери пристапи кон донесување на Одлука за промена на седиште на Друштвото, промена на Статут резултат на промена на седиштето на Друштвото како и избор на Друштво за ревизија за ревизија на финансиските извештаи за деловна 2020 година.

- **Седница на Собрание на Акционери, одржана на 02.09.2020 година.**

На оваа седница на Собрание на акционери, Друштвото изврши промена на составот на Одборот на директори така што се донесе Одлука за избор на нов независен член на Одборот на директори, притоа утврдување на престанок на мандат на друг член на Одборот на директори на Друштвоото.

❖ **ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ**

Одборот на директори на Друштвото во текот на 2020 се состои од 5 членови од кои 2 извршни и 3 неизвршни членови од кои два независни членови.

Одборот на директори управува со друштвото во рамки на овластувања определени со Законот за супервизија на осигурување и Законот за трговски друштва. На 31.12.2020 година, Одборот на директори на Друштвото е составен од пет члена:

Г-дин Беркан Имери – Претседател на Одбор на директори

Г-дин Ибрахим Окан Чаглар – Нз. Неизвршен член на Одбор на директори

Г-дин Җунејт Ејин – Нз. Неизвршен член на Одбор на директори

Г-дин Суат Инан – Извршен член на Одборот на директори

Г-дин Славчо Таушанов – Извршен член на Одборот на директори

Во текот на 2020 година, **Одборот на директори на Друштвото** одржа 11 седници на кои беа разгледани значајни прашања од работењето на Друштвото, односно беше разгледувана деловната политика како и резултатите од работењето на друштвото на месечно ниво.

Согласно овластувањата, одговорностите и ангажираноста на членовите на Одборот на директори на Друштвото во текот на 2020 година, беа исплатени месечни надоместоци, плати, надоместоци на плата, персонален данок од доход и други издатоци во бруто износ **8.501** милиони денари.

во илјади МКД	Функција	Период на извршување на функцијата	Плата	Надоместоци за членство	Други видови на надоместоци*	Вкупно
Суат Инан	Извршен член на одборот на директори	23.01.2019	4.561	410	69	5.041
Славчо Таушанов	Извршен член на одборот на директори	23.01.2019	1.831	410	0	2.241
Ибрахим Окан Чаглар	Неизвршен член на одборот на директори	23.01.2019	0	410	0	410
Җунејт Ејин	Независен неизвршен член на одборот на директори	02.09.2020	0	137	0	137
Беркан Имери	Претседател и Неизвршен член на одборот на директори	02.09.2020	0	410	0	410
Булент Каан	Неизвршен член на одборот на директори (Претседател)	23.01.2019	0	262	0	262
Вкупно			6.393	2.039	69	8.501

* Други видови на надомести се однесуваат на надомест на патни и останати трошоци поврзани со извршување на тековните работни и деловни потреби на друштвото.

Износите се прикажани во илјади денари и на бруто основа.

❖ ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА НА ДРУШТВОТО

Во Република Северна Македонија Друштвото ја обавува својата дејност преку својата централа, односно генералната дирекција која се наоѓа на ул. Мајка Тереза бр.1 влез 2, 1000 Скопје – Центар, Република Македонија. Во рамките на Друштвото постојат три главни сектори и тоа:

- Сектор за прием во осигурување и маркетинг;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии, правни работи и ИТ

Во скоп на Секторите Друштвото има формирани дирекции кои претставуваат организациони единици кои работат во состав и контрола на горенаведените Сектори. Имено, во состав на Сектор за прием во осигурување и маркетинг, Друштвото има формирани одделни Дирекции и тоа Дирекција за прием во осигурување и развој на продукти, Дирекција за маркетинг на директни канали и банкоосигурување и Дирекција за маркетинг на индиректни канали.

Во состав на Сектор за штети се формирани две посебни Дирекции и тоа: Дирекција за штети, Дирекција за регреси и контрола на штети.

Во состав на Сектор за финансии, правни работи и ИТ, формирани се четири посебни Дирекции и тоа Дирекција за финансиско управување и известување, Дирекција за правни работи и усогласеност со прописи, Дирекција за управување со човечки ресурси и Дирекција за ИТ.

Друштвото со состојба на 31.12.2020 година има 41 Подружница, распространети низ целата територија на Република Северна Македонија.

❖ ОПШТО ЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ

Во текот на 2020 како и во секоја дејност и пазарот на осигурување се развивше во исклучително тешки услови резултат на појавта и развојот на пандемијата. Иако не во размерот кое го имаше во останатите дејности, пандемијата се рефлектираше и во пазарот на осигурување кој во текот на 2020 година имаше пад од 5 %. Дополнително како и во претходните годината веќе долготрајната политичка нестабилност, невработеноста како и ниската куповна моќ на населението, имаат свое влијание и врз работењето на Друштвата за осигурување. Водејќи го Друштвото во насока на реален приказ на состојбите и постепена елиминација на недостатоците од минатото, Раководството на Друштвото во 2020 година вложи огромни напори при сите негативни услови да го задржи и следи трендот на развој на БДП во Република Северна Македонија низ остварената продукција за 2020 година, водејќи сметка да го намали нивото на оперативните трошоци што ќе биде основна задача и во 2021 година.

Што се однесува до карактеристиките на пазарот на осигурување може да се заклучи дека во текот на 2020 година немаше некои значителни промени било во сопственичката структура или членови на органите на управување и надзор, кои промени беа значително по застапени во претходната 2019 година. И понатаму во пазарот на осигурување делуваат 16 осигурителни друштва, 11 од кои работат неживотно осигурување додека пак 5 друштва работат неживотно осигурување. Како една од поважните промени на осигурителниот пазар во текот на 2020 година а со примена од Јануари, 2021 година е исклучувањето на ризикот смрт од болест кој до овој период беше дел од портфелот и на друштвата за неживотно осигурување, која што се очекува да ги прикаже резултатите во движењето на полисирана премија во

Класа 1 на осигурување во текот на 2021 година. Во текот на 2020 година немаше значителни промени ниту во бројот на брокерски друштва како и банки кои вршт работи на застапување во осигурување.

Очекуваме донесувањето на Закон за осигурување, дополнителни законски и подзаконски измени кои би требало да се спроведат кај дел од регулативите кои директно го тангираат секторот, да доведат до забрзан развој на осигурувањето и можност за поголем профит на компаниите, што како крајна цел ќе резултира со зголемен квалитет на услуга за осигурениците.

❖ ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА И ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО

Основна, долгорочна цел на Друштвото е остварување на позитивни резултати и остварување на нето добивка преку вршење на дејноста осигурување со максимална присутност и зацврстување на позицијата на Осигурителниот пазар во Р. Северна Македонија, постојано подобрување и зголемување на деловниот резултат од основната дејност.

За нивно остварување како и за подобрување на целокупното работење на Друштвото, во 2020 година се направија промени во организационата шема на Друштвото, се вработија искусни лица во Раководството на Друштвото но и на други вработени на пониски позиции согласно хиерархиска поставеност, поделба на надлежности и одговорности помеѓу разните работни позиции во Друштвото. Овие промени резултираа со подобрување на работењето на Друштвото и тоа: видливи се резултатите кај порастот на полисирана премија, подобрено учество на класите на незадолжително осигурување што крајно сметаме дека ќе доведе до зголемување на квалитетот на услугите на осигурување и зголемување на квалитетот на Портфолиото на осигурување на Друштвото покрај неговото проширување. Друштвото во наредниот период има планови за проширување на својот тим со искусни вработени и во други сегменти од работењето на друштвото, вклучително и вработени дел од интерните контроли, правни работи, управување со човечки ресурси, финансии како и вработени во Дирекциите на Друштвото директно поврзани со сервисирање на услугите на осигурување.

Во последната година Друштвото успеа да направи дополнително зголемување во пазарното учество и сега е присутно со над 9 %. Во 2020 година, ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје има реализирано продажба, односно бруто полисирано премија на износ од 13,336.848 Евра - од истата, околу 49,7% го опфаќаат доброволните осигурувања. За остварување на стратешката цел потребно е да се постигне меѓу другото и континуиран раст на премијата во согласност со порастот на индексот на пазарот на осигурување, подобрување на индексот на наплатена премија, раст, градење и зајакнување на продажната мрежа, зголемување на продуктивноста и трошковната ефикасност на продажните места, намалување и рационализација на трошоците при работењето, изградба на адекватна организациска структура преку квалитетно управување со човечки ресурси и сл.

Имајќи ја во предвид нашата визија развивме стратегија која ќе ни овозможи во следниот период да ги постигнеме зацртаните цели. Стратегијата на Друштвото бараше неопходност од целосна промена на организациската поставеност со цел поефикасно работење пропратено со строго определени внатрешни контроли

и одговорности на вработените, со која промена се овозможи планирање на проектиран раст на Друштвото и развој на сервисите кои ги нуди во обете насоки квалитет и квантитет. Проектираниот раст на Друштвото воглавно е поставен на четири постулати и тоа: Навремена исплата на оштетни побарувања; развој на соработка со ХалкБанка, развој на нови продукти и ширење на продажната мрежа и зголемено ниво на соработка со станатите канали на продажба (брокери, застапници, туристички агенции). Покрај наведените четири постулати за развој на Друштвото, основата ќе биде поставена на развој на сопствената продажна мрежа и континуирана едукација на вработените. Бројот на продажни места ќе се зголемува во идниот период, особено во Скопје и делови од РСМ каде досега не сме биле застапени со сопствена Подружница. Во продажбата ќе бидат вклучени сите вработени без оглед на нивното работно место што ќе влијае на постигнување на зголемено ниво на синергија и меѓусебна поддршка. Исто така ќе се вложи во едукација на вработените така што со нивна за професионализација и унапредување на продажни вештини, вештините за грижа на корисници и комуникациски вештини со ќе се зајакнат способностите за зголемување на портфолиото во доброволните класи на осигурување и ќе влијае позитивно на угледот на компанијата кај осигурениците. Истата ќе се спроведува континуирано во текот на целиот период преку различни пристапи и облици, користејќи ресурси од Друштвото и надворешени екперти во соодветни области.

❖ КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје во согласност со член 5 од Законот за супервизија на осигурување, врши работи на осигурување во рамките на сите 18 класи на неживотно осигурување.

Преку континуирано работење на утврдување и согледување на потребите за осигурување во услови на техничкиот и научниот развој и во услови на движење на стандардот на граѓаните, Друштвото постојано прави напори за проширување на дејноста и продуктите за осигурување со намалување на зависноста од задолжителните осигурувања и зголемување на продажбата на доброволни продукти како приоритет број еден во идното работење на Друштвото. Во текот на 2020 преземавме значителни чекорви во оваа насока што јасно може да се утврди и од соодносот на задолжителните наспроти доброволни класи на осигурување со состојба на 31.12.2020.

Друштвото во 2020 година со развој на нови и иновативни продукти во разни класи на осигурување успешно го реализираше својот план и визијата за развој во доменот на неживотно осигурување, како и потребата од дополнување на својата палета на услуги во класи на осигурување за кои реално постои пазарен интерес и за кое Друштвото располага со соодветен потенцијал за спроведување на осигурувањето. Очекувањата се во 2021 година и понатаму да се развие палетата на услуги и продукти и да се постигне значајно учество на доброволните осигурувања во своето портфолио.

❖ МЕРКИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Друштвото континуирано ги идентификува, ги проценува и ги мери ризиците на кои е изложено во текот на својата работа и управува со тие ризици на тој начин кој обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност кој нема да го загрози имотот и целокупното работење на Друштвото, начин кој обезбедува заштита на интересите на акционерите, осигурениците, оштетените трети лица и други доверителни на Друштвото во согласност со Законските прописи.

За управување со ризици, Друштвото има изготвена посебни Правила за управување со ризици каде што се идентификувани повеќе ризици и цели за нивна контрола и истовремено, детално се изложени и активности и постапки за контрола и управување со ризиците.

Во 2020 година, Друштвото склучи Договори за реосигурување за оние класи на осигурување и ризици за кои се предвидуваше дека не може со сопствени средства целосно да покрие евентуален поединечен штетен настан.

Со помош на склучените Договори за реосигурување а во согласност со Програмата за реосигурување за 2020 година, Друштвото ги постигна следните цели:

- заштита на Капиталот на Друштвото, и
- зголемување на капацитетот на Друштвото за прием во осигурување на ризици кои се над сопствениот самопридржај.

Во процесот на идентификација на ризиците, разграничени се следните ризици кои влијаат на работењето на Друштвото:

- Ризикот на осигурување: Преземање во осигурување, обработка на оштетни побарувања и Актуарски пресметки,
- Оперативниот ризик: Вработените, Развојот, Технологијата, Корпоративното управување, Услугата на ИТ, Останати ризици, Регулаторен ризик.

Други позначајни ризици за Друштвото се:

- Финансиските (Пазарни) ризици: Ликвидност и паричен тек, Каматна стапка, Кредитен ризик и Валутен (девизен) ризик.

Органот на управување и Раководството на Друштвото постојано преземаат мерки за отстранување на наведените ризици.

❖ ПОЛИТИКА НА ВЛОЖУВАЊЕ НА СРЕДСТВА

Друштвото водеше постојана сметка за потребното ниво на обемот на Капиталот, маргината на соловентност, Техничките резерви и нивното вложување.

Со состојба на **31 декември 2020** година, Друштвото е во согласност со овие законски барања. Со остварување на позитивен финансиски резултат добивка по одданочување во износ од **21.988.357** Денари, вкупниот капитал на Друштвото изнесува **289.139.749** Денари. Според пресметката на капиталот (образец КС) со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото има **вишок** на капитал во однос на Гарантниот Фонд во износ од **104.057.749** Денари и е во согласност со Членот 77 Став 3 Точка 2 од Законот за супервизија на осигурување.

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на Друштвото за осигурување кое се пресметува со примена на методот – стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат. Маргината на солвентност за годината што завршува на **31 декември 2020** изнесува **107.925.440** денари.

Врз основа на резултатите добиени заклучно со 31 декември 2020 година, Друштвото прикажува **вишок на Капитал** (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) во износ **181.214.309** Денари, при што се констатира дека друштвото работи во согласност со членот 75 од Законот за супервизија за осигурување.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласувањето на средствата со обврските:

Усогласување на средствата со обврските	2020
Средства	
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	13.476.897
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	330.300.000
Хартии од вредност издадени од НБРМ	190.805.463
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	117.014.214
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО	67.143.090
Вкупно:	718.739.664
Вкупно нето технички резерви	
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурителот	369.633.383
Резерви за штети нето од делот на реосигурителот	301.797.515
Вкупно:	671.430.898
Усогласеност на средствата и обврските	47.308.766

Врз основа на усвоениот Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва (Службен весник број 107/2020 од 22.04.2020), во позицијата друг вид на вложување согласно правилата на АСО, се прикажани побарувањата од должници кои своите обврски спрема друштвото не ги исполниле на датумот на датумот на доспевање на побарувањето и истото не го сториле во период до 30 дена од денот на доспевање на побарувањето, најмногу до 10% од нето вредноста на техничките резерви и математичката резерва.

Одредбата од овој правилник е применета согласно законските предиспозиции, односно заклучно со 31.12.2020 година.

Техничките резерви на 31.12.2020 година изнесуваат 671.430.898 денари и се состојат од:

- Резерви за преносни премии: 369.633.383 денари; и
- Резерви за штети: 301.797.515 денари.

Обврската за вложување на средства барем во висина на пресметаните Нето Технички резерви е исполнета на 31.12.2020 година.

Согласно образецот Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви (ВТР), евидентирана е поголема покриеност на дозволените вложувања на средства во однос на техничките резерви во износ од **47.308.466** денари. Позитивната разлика е во согласност со Законот за супервизија на осигурување.

Видови дозволени вложувања	Дозволен процент (%)	2020
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3	1,9
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60	46,0
Хартии од вредност издадени од НБРМ	80	26,5
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РСМ	20	16,3
Друг вид на вложување (до 10% од вредноста на НТР)	10	9,3

Во следната табела се прикажани ограничувањата согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето за одделните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување во однос на вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, како и нивна споредба со остварените проценти:

Поткрепа по претпоставката за континуитет, Раководството наоѓа со реализација на договорените активности за промена на сопственичката структура на Друштвото и влегување на нов сериозен Акционер на Друштвото, Халк банка АД Скопје како единствен Акционер на 100% од Капиталот на Друштвото во почетокот на 2019 година и што е поважно за работењето на Друштвото во наредниот период е зголемувањето на Основната главнина на Друштвото, односно докапитализација од 7 милиони Евра од страна на Единствениот Акционер во годината на финансиското известување.

❖ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Друштвото ја води својата сметководствена евидентија и ги составува своите финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Северна Македонија број 28/2004 со измените 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 6/2016, 30/2016, 61/2016, 64/2018, 120/2018 и 239/2018), Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во "Правилникот за водење сметководство" во Службен весник број 159/2009, 164/2010 и 107/2011, "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" (Службен весник број 169/2010, 141/2013 и 61/2016), „Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување“ објавен во Службен весник број 148/2010, 41/2011 и 170/2019, и се презентирани во согласност со "Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување" (Службен весник број 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019).

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство ("Службен весник" 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на

КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник" бр. 60/14), чиј сет на финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард.

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Северна Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на финансиските извештаи на Друштвото, придружните финансиски извештаи не можат да се сметаат за финансиски извештаи подготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Промена на сметководствена политика

Согласно доставениот допис од Агенцијата за супервизија на осигурување (ACO) – Известување за донесени измени и дополнувања на четири правилници од областа на супервизијата и финансиското известување на друштвата за осигурување (број: 08 – 602/1 од 20.08.2019 година), во Правилникот за контен план се воведуваат измени во начинот на признавање, последователно мерење и обелоденување за земјиште, градежни објекти и останати материјални средства според нивната набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација (и/или акумулираните загуби поради обезвреднување). Следствено на овој циркуларен документ, а во насока на општата законска усогласеност, друштвото донесе Одлука за усвојување на Правила за примена на сметководствени политики (број: 0203 – 10/05 од 25.09.2019).

Друштвото изврши промена на извештајот за финансиската состојба и извештајот за сеопфатна добивка и промените ги евидентираше како корекција во финансиските извештаи за претходната година.

Друштвото го води своето сметководство и поднесува Годишна сметка на начин определен со Законот за трговски друштва а врз основа на Законот за супервизија на осигурување и Статутот на Друштвото, Одборот на директори во текот на 2019 година изврши измена на Сметководствените политики на Друштвото и нивно усогласување со измените во регулативата на АСО од областа на супервизијата и финансиското известување на друштвата за осигурувањекако и врз основа на Меѓународните сметководствени стандарди, Меѓународните стандарди за финансиско известување и останатите Законски прописи што се во сила, како и врз основа на донесениот Правилник за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото и врз основа на современите сознанија за работењето на Друштвото.

Основно начело на исказувањето на податоците во Финансиските извештаи и Деловните книги на Друштвото е точното и фер презентирање на средствата, обврските, основната главнина, приходите, расходите и резултатите од работењето на Друштвото.

Сметководствените политики и Правилникот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси на Друштвото се применуваат конзистентно и доследно и во 2020 година.

❖ АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

2020 година беше успешна година за Друштвото во однос на бруто полисирана премија, заклучно со четвртиот квартал 2020 година, продажбата забележува пораст од **57%**, во споредба со истиот период од минатата година. Во продолжение следи сумарен табеларен приказ за состојбите од продажбата:

Tip of Insurance/Sigorta türlerl	ANALYSIS OF INSURANCE PORTFOLIO BY INSURANCE PRODUCTS - 2020 (01.01.-31.12.2020)						Policy %	GWP %		
	2019			2020						
	Number of policy	GWP (Eur)	Mandat./ voluntary	Number of policy	GWP (Eur)	mandatory/voluntary				
Trafik sigortasi /MTPL	46.926	4.566.140		56.602	5.654.493		120,6%	123,8%		
Yesil Kart /Green Card	14.260	1.202.523		11.622	1.007.623		81,5%	83,8%		
Yolcu Tasima Sigorta / Pass. in public traffic	571	28.560		697	39.683		122,1%	138,9%		
Gumruk Sigortasi / Border insurance (BI)	1.295	80.780		379	30.420		29,3%	37,7%		
Kasko / Casco Insurance	1.421	535.285		2.841	938.596		199,9%	175,3%		
Gayrimenkul Sigortasi / Property	4.570	986.285		7.155	2.002.549		156,6%	203,0%		
Ferdi Kazasi / Accident Insurance	907	193.475		3.160	907.528		348,4%	469,1%		
Seyat Sigortasi / Travel insurance	15.698	103.154		6.715	67.490		42,8%	65,4%		
CMR / CMR	180	52.100		525	163.456		291,7%	313,7%		
Kargo Sigorta / Cargo-Transport	14	2.893		23	50.128		164,3%	1732,8%		
Mesleki Sorumluluk Sigortasi / Liability Ins.	263	89.259		328	198.020		124,7%	221,8%		
Tarim Sigorta / CROPS/ Livestock	559	668.278	2.630.728	652	1.627.329	6.629.244	116,6%	243,5%		
Sağlık sigortası / Health Insurance		0		598	519.952		0,0%	0,0%		
Gemi sigortası/ Vessel Insurance		0		21	1.607		0,0%	0,0%		
Garanti sigortası/ Suretyship insurance (TIR)		0		71	2.078		0,0%	0,0%		
Mali zarar sigortası / Financial loss Insurance		0		5	1.717		0,0%	0,0%		
Insurance of vessels (casco)		0		2	859		0,0%	0,0%		
Credit insurance		0		10.334	147.885		0,0%	0,0%		
Legal expenses insurance		0		1	49		0,0%	0,0%		
Total by Channel	86.664	8.508.732	30,9%	101.731	13.361.463	49,6%	117,4%	157,0%		
Participation of Voluntary in GWP		30,9%			49,6%					

Во зголемиот раст на продажба можеме да издвоиме одредени параметри кои подетално ја даваат сликата на растот, односно :

- Зголемен раст на продажба е само продолжен тренд на раст на компанијата од минатаа година во целина. Растот се должи на повеќе параметри, меѓу кои битно за напомена се името и реномето на брендот, реорганизација и поставеност на процесите на работа, односот и грижа кон клиентите, воведување на нови класи и продукти на осигурување како и завземање на активно учество на социјални настани за промоција и актуелизација на продуктите кои ги нуди компанијата.
- Забалежаниот големен раст на продажба се должи на раст на сите класи и продукти на осигурување, посебно на доброволните видови на осигурување. Вредно е за напомена дека учеството на доброволен вид на осигурување во овој период изнесува **49,6%** , што воедно претставува продолжување на тенденцијата и став на компанијата , износот на доброволни осигурувања да бидат поголеми од задолжителните, воедно и поголем од износот од минатиот период од **30,9%**.
- Зголемен раст на број на полиси во износ од **117,4%** во однос на истиот период од мината година, најмногу се должи на неколку постоечки класи на осигурување: незгода, каско . Зголемен број на продадени полиси се должи и на бројот на полиси по продукт од новата Класа – Приватно здравствено осигурување, како и броја на продадени полиси по новите продукти Осигурување на кредити преку продажен канал ХалкБанк.
- Согласно постоечката ситуација на пандемија и Ковид 19, забележлив е пад на полисирана премија и број на поилиси на оние продукти, кои се врзани со патување надвор и во земјата, односно на Зелена карта, Гранично осигурување и Патничко осигурување. Кај сите овие продукти имаме мал процентот на реализација во однос на претходна 2019 година.

- Растот на продажба е забележан кај сите канали на продажба, што претставува балансиран прилив на премија, каде може да се забележи зголемен % на учество од страна на канал брокери во износ од 39,3%, во спредба на учеството од 32,6% за истиот период мината година.

Од особена важност за Друштвото во 2020 беше и развојот на банкоосигурувањето како стратегиски канал на продажба на Друштвото, особена важност во развојот имаше изработката на продукт за кредитно осигурување кој се нуди како обезбедување на издадени кредити на правни и физички лица од страна на Друштвото што секако влијаше и на подобрување на портфелот на клиенти на Друштвото во текот на 2020 година.

Податоците за соработката со банката и остварените резултати во квартал на 2020 година и 2019 година се прикажани во табелите подолу:

HALK BANK 2020	Compulsory Insurance	Voluntary Insurance	TOTAL GWP	EUR
Q1	2.170.580	20.701.209	22.871.789	371.899
Q2	975.331	9.074.876	10.050.207	163.418
Q3	1.127.212	12.931.258	14.058.470	228.593
Q4	1.170.156	23.254.139	24.424.295	397.143
TOTAL	5.443.279	65.961.481	71.404.760	1.161.053
Share % in Total	7,6%	92,4%		

HALK BANK 2019	Compulsory Insurance	Voluntary Insurance	TOTAL GWP	EUR
Q1	247.594	2.890.907	3.138.501	51.033
Q2	785.111	4.773.985	5.559.096	90.392
Q3	844.934	5.822.626	6.667.560	108.416
Q4	836.456	11.840.278	12.676.734	206.126
TOTAL	2.714.095	25.327.794	28.041.889	455.966

Анализа на реализирана продажба и продажна мрежа 2020

Друштвото 2020 година ја заврши со вкупно **41 Подружница, распространети низ најголем дел од територијата на Република Северна Македнија.**

- Број на вработени во дирекција за продажба и маркетинг вкупно 87 заклучно со 31.12.2019 (78 по подружници)
- Број на вработени во дирекција за продажба и маркетинг вкупно 86 заклучно со 30.12.2020 (74 по подружници)

Вредно е за напомена дека во 2020 година е започнат процесот Трансформација на сите подружници на Друштвото во БПЦ, спроведувања правилници, процедури и протоколи за активностите на дирекцијата за продажба и продажна мрежа. Во текот на 2020 година по детални анализи на профитабилноста и квалитетот на услуги затворени се 10 Подружници, поради слаба реализација и високи трошоци за работа додека пак отворени се вкупно 7 нови подружници на територија на РСМ. Секоја од новоотворените подружниците е со нов и стандарзиран изглед како и позиционираност во централно подрачје со цел овозможување на препознатливост на компанијата како иден лидер на пазарот и олеснување на пристапот до нашите услуги на секој клиент.

Друштвото е застапено со свои Подружници во најголем дел од територијата на државата со планови за понатамошен развој и проширување на својата дејност и во останатите градови во кои што досега не е застапено. Нудењето на квалитетна услуга на клиентите за Друштвото значи и лесен пристап до услугите кои ги нуди истото поради тоа од особена важност за идниот развој е доближување на услугите до секој клиен, во најголем дел од територијата на државата.

HALKINURANCE ПОДРУЖНИЦИ		
Подбарај тековна	Подружница	Адреса
6224695/1	Битола	Генерал Васко Карапеловски 29 2/2
6224695/4	Кичево	Ул. Булевар Ослободување Бр.56-2
6224695/6	Кавадарци	7- ми Септември бр.41, приземје (локал 3
6224695/15	Валандово	Ул. Маршал Тито Бр.ББ
6224695/16	Гевгелија	Ул.7-ми Ноември Бр.ББ
6224695/91	Куманово 1	Ул.11-ти Октомври Бр.1/зграда 1-приземје
6224695/143	Куманово	Ул.11-ти Октомври Бр.1
6224695/41	Куманово 4-Техничка станица	Ул.11-ти Октомври Бр.1
6224695/61	Охрид 1	Ул.Булевар Туристичка Бр.50/4-2
6224695/130	Охрид	ул. Димитар Влахов бр.1/1-1 / - приземје
6224695/127	Охрид 2	ул. Лазо Трновски ББ, Охрид
6224695/163	Охрид 3	ул. Населено место без ул. Систем бр.3/1- МК1
6224695/124	Тетово- Голема Речица	Ул.101 Бр.1 Голема Речица
6224695/87	Тетово	Ул.Маршал Тито бр.1/1- приземје
6224695/149	Тетово 4	ул. Населено место без ул. Систем бр. ББ, Порој
6224695/34	Тетово 2	Ул.29-ти Ноември бр.70
6224695/161	Гостивар 4	ул. Гоце Делчев бр.58
6224695/138	Струга	ул. ЈНА бр.1/1-1
6224695/127	Прилеп- Технички преглед	Ул. Орде Чопела бр.183
6224695/110	Неготино	Ул.Маршал Тито Бр.152
6224695/126	Крива Паланка	Ул.Индустриска Бр.1
6224695/109	Велес	Ул.АСНОМ Бр.1-1
6224695/165	Велес 2	ул. Оливер Китановски бр.2
6224695/166	Велес 3	ул. Гоце Делчев бр.1/1- Приземје
6224695/82	Делчево	Ул.Булевар Македонија Бр.ББ/К-1
6224695/17	Ресен 1	Ул.Јосиф Јосифовски Бр.1
6224695/46	Дебар 1	Ул.Братство Единство Бр.ББ
6224695/75	Кочани 1	Ул.Маршал Тито Бр.81
6224695/140	Кочани	ул. Маршал Тито бр.1/2-1
6224695/158	Кратово- техничка станица	Ул.Населено место без уличен систем бр.0000 Шлегово
6224695/99	Скопје Чайир 3	Ул.Втора Македонска Бригада Бр.16/6
6224695/141	Драчево	Ул.Гандиева Бр.2А-3/1-1
6224695/161	Чайир 4	ул. Џон Кенеди бр.3 бр.7
6224695/118	Чайир 1	ул. Сава Ковачевиќ бр.16-7/1 приземје
6224695/160	Капитол	бул. Јане Сандански бр.71А
6224695/152	Трубарево	Ул.1, б.70 Трубарево
6224695/168	Скопје 4	ул. Никола Равановски бр.2
6224695/157	Штип 1	ул. Иво Лола Рибар бр.1/1- Приземје 3
6224695/167	Штип	ул. Ванчо Прке бр.1/2
6224695/169	Струмица	ул. Ленинова бр. 1, приземје
6224695/170	Прилеп подружница 1	ул. Прилепски Бранители бр.3

• Промотивни акции:

Покрај намалениот број на промотивни настани кои беа организирани од страна на трети лица и организации, Халк Осигурување АД Скопје, во согласност на мерките за претпазливост и заштита, активно учествуваше во сегмент од истите. Учество од страна на компанијата беше пред сè поддршка на организациите и компаниите, и презентирање на своите поволности и понуди креирани согласно потребите на клиентите.

Како резултат на состојбата со пандемијата во државата и главниот фокус на 2020, здравјето, Халк Осигурување АД Скопје за сите свои сегашни и идни корисници на полисата за Доброволно приватно здравствено осигурување обезбеди еден бесплатен тест за коронавирус (COVID-19) во лабораториите на приватните болници. Исто така, како знак на благодарност кон сите медицински лица и претставници на полицијата во државата, Друштвото креираше посебна поволност, намалување на полисата за домаќинско осигурување која вклучува поголем број на основни и дополнителни ризици. Како дополнителна поволност за полисата за Доброволно приватно здравствено осигурување, за симболично дополнување, нашите клиенти можеа да ја надополнат основната полиса со осигурување од семејна незгода.

Сигурноста на сите и се што ни е најважно беше причина плус за креирање на фамилијарен пакет со кој се овозможува целосна сигурност и заштита на осигурениот и неговото семејство. Пакет кој е составен од неколку вида на полиси како осигурување на имот, осигурување од незгода, каско и патничко осигурување. Халк Осигурување АД Скопје, за исполнување на потребите на своите клиенти во 2020 година креираше посебни промотивни акции за своите осигурителни покритија. Промотивните акции вклучуваат креирање на поволност во патничкото осигурување, во кое без франшиза, ги вклучивме и неопходните трошоци за лекување од Covid – 19 согласно насоките на EUROP Assistance. Безбедноста и сигурноста на бизнис патувањата со автомобил на своите клиенти, резултираше со креирање на поволност за Каско осигурување на возило, поволност со која при купување на Каско полиса со или без франшиза, клиентот без доплата добива покритие за rent a car услуга. Каско осигурувањето доби уште една поволност, продолжување на годишната премија за 2 месеци дополнително покритие.

Неизоставлив дел активностите на Халк Осигурување АД Скопје претставува и соработката со Халкбанк АД Скопје и поволностите за нашите клиенти. Поволностите вклучуваат 10% попуст на полисите за доброволно осигурување при исплата со траен налог. Дополнително За секој клиент кој ќе активира нов потрошувачки кредит во Халкбанк, обезбедивме пакет полиса за осигурување без надомест на обработка.

❖ ШТЕТИ

Бруто ликвидараните штети во 2020 година изнесуваат 310.155.466,00 со генериирани податоци за штети со статус Неосигурено возило, НН возило и услужни за граѓани и во споредба со износот на ликвидираните штети во 2019 година кој износ изнесувал 257.420.640,00 бележи зголемување на обработката и ликвидацијата на штети. Односно во 2020 година согласно доленаведениот табеларен приказ бележи пораст на обработени и ликвидирани штети. Во 2019 година бројот на обратени и ликвидирани штети изнесува 3.270 штети наспроти 2020 година кој изнесува 5.229 што е за 60% зголемена динамика.

Табелата подолу ја прикажува структурата на ликвидираните (нето) штети за 2018 и 2019 година по видови на осигурување:

CLAIMS / HASAR 01.01-31.12	2019			2020		
	ликвидирани-lıkviđde edelimis			ликвидирани-lıkviđde edelimis		
POLİÇE TÜRÜ / тип на полиса	Number	MKD	EUR	Number	MKD	EUR
Trafik/Autoodgovornost	2.127	147.054.701	2.391.295	1.997	122.091.711	1.945.231
Yeşil Kart/Zelenata Karhta	101	18.813.485	305.910	77	15.612.434	253.861
Gümrük/Gраницно Осигурување			0			0
CMR			0	8	553.035	8.992
makina kırılması/Имот крш машини	56	1.526.588	24.823	62	1.952.778	31.752
hırsızlık/Имот провална кражба и разб.	13	224.387	3.649	36	1.278.054	20.781
cam kırılması/Имот кршење стакло	28	365.204	5.938	14	162.706	2.646
daire sigortası/Имот Домаќинско	16	362.661	5.897	29	500.999	8.146
Bilgi teknolojileri ekipmanı/инф.опрема	2	29.443	479	1	3.500	57
İnşaat sigortası/Имот објекти во градба			0			0
tanım sigortası/Посеви и плодови	235	38.768.198	630.377	259	79.499.096	1.292.668
Hayvan sigortası/Осигурување на животни	0	0	0	500	29.982.477	487.520
Motorlu Taşıtlar/Kаско Осигурување	325	16.532.108	268.815	285	23.272.419	378.413
kısmen kasko/делумно каско	71	1.610.125	26.181	73	2.172.797	35.330
Ferdi Kazza / колективна неизгоди	132	4.576.499	74.415	215	8.001.778	130.110
yolcu taşıma/авто неизгоди	8	127.000	2.065	1	4.000	65
yangın sigortası/Имот пожар цивил и др.	26	18.395.505	299.114	31	1.174.180	19.092
(uretim) yangın sigortası/Имот пож инд	1	8.600	140	3	1.111.919	18.080
Seyahat Sigortası / Патничко Осигурув.	65	904.115	14.822	45	2.291.610	37.262
Sigorta olmayan araçlar/неосигурани воз.	37	4.017.631	65.327	46	6.213.415	101.031
Vatandaş Yardımı/Услужни за граѓани	16	2.321.175	37.743	6	524.417	8.527
Bilinmeyen araçlar/непознати возила	3	973.633	15.831	3	439.134	7.140
Genel / одговорност од дејност	7	607.717	9.882	8	310.581	5.091
Taşımadaki Mallar / Караго	1	18.865	307	1	1.511.054	24.570
Sağlık Sigortası / ДПЗО	0	0	0	1.529	11.492.352	186.868
Kredi Sigortası / кредитно осигурување	0	0	0	0	0	0
Garanti Sigortası / осигурување на гарант	0	0	0	0	0	0
Finansal Kay. Karşı Sig./фин.загуби	0	0	0	0	0	0
Yasal Koruma Sağlanması/правна заштита	0	0	0	0	0	0
TOTAL	3.270	257.427.640	4.185.815	5.229	310.155.466	5.043.178

Состојбата на резервираните штети во 2020 година во однос на 2019 година, бележи зголемување и се темели на зголемување на оштетни побарување по осигурување на посеви и плодови по

ризикот пролетен мраз и град кој бележи 303% пораст односно вкупен број на пријавени штети 557 со износ 32.872.777 денари во споредба со 2019 година од 176 пријавени штети на износ од 338.196 денари. Дополнителниот пораст се темели на класата Осигурување на животни по кој во 2019 година има пријавено 22 оштетни побарувања на износ од 218.000 денари во однос со 2020 на вкупен број од 557 оштетни побарувања со вкупен износ од 32.872.777. Класата 3 на осигурување - Каско на моторни возила бележи раст од 110% додека Класа 10 – Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила (Автоодговорност) има стабилен процент од 10.7% покачување во 2020 година. Најголема пријавена и резервирана штета е во Класа 8 – Осигурување на имот од пожар цивил и др. опасности во кој на генерално ниво бележи раст во 2020 година со 53 пријавени штети наспроти 21 односно 15.954.734 денари во 2020 наспроти 936.000 денари во 2019. Во текот на 2020 година е воведена нова Класа 2 - Доброволно здравствено осигурување која генерира 1.958 пријавени штети од кои ликвидирани се 1529 штети на вкупен износ од 11.492.352 додека во резервација со состојба на 31.12.2020 година се вкупно 226 штети со вкупна резервација од 2.174.198 денари, што укажува на динамична и брза ликвидација на предметите од оваа класа.

Во текот на 2021 година ќе продолжи темпото на брза исплата на штети а паралено со тоа и промовирање на друштвото како стабилен фактор во осигурителниот бизнис за што се предвидени одредени проекти кои ќе придонесуваат за адекватен маркетинг на друштвото. Во 2021 година е зголемен и планот на исплата на штети со што самиот Сектор влегува во целосна имплементација на Законот за задолжително осигурување односно исплата на неспорен дел согласно измената на новите законски рокови. Континуитетот на професионален пристап кон нашиот осигуреник како и кон секој оштетен како потенцијален осигуреник ќе се продолжи со истиот интензитет како реален концепт на друштво.

❖ Финансиски извештаи (Биланс на состојба, Биланс на успех, Извештај за парични текови и Извештај за промени во капиталот)

Податоците од Извештајот за финансиска состојба (Билансот на состојба) на 31.12.2020 година укажуваат дека:

- **Вкупните средства**, односно активата на друштвото, на износ од 1.232.973.163 денари во 2020 година се зголемени за 25,40% во однос на 2019 година;
- Вкупните тековни **обврски** се зголемени за 54,18%;
- **Бруто техничките резерви** се зголемени за 29,59%; и
- Вкупниот **капитал**, заради добивката тековната година, компаративниот индекс е зголемен за 7,37% во однос на 2019 година.

Подетално, категориите на средствата (активата) и обврските, бруто техничките резерви и капиталот (пасивата) се следните:

Во вкупните средства (активата) на друштвото, заклучно со 31.12.2020 година, најголемо е учеството на вложувањата од 54,29%, потоа нематеријалните средства со незначителни 0,74%, побарувањата со процентуално учество од 27,12%, останатите средства со 5,30%, односно одложените трошоци за стекнување (АВР) со 8,11%.

Табела на **средства** на Билансот на состојба на друштвото на 31.12.2020 и 31.12.2019:

Активи	2020	2019
Нематеријални средства	9.132.555	1.641.550
Вложувања	669.430.260	693.007.168
Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства	-	85.693.476
Финансиски вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	18.724.070	14.931.458
Останати финансиски вложувања:	650.706.190	592.382.234

Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување	190.805.463	196.205.147
Финансиски вложувања за тргуваче	117.014.214	85.119.096
Депозити, заеми и останати пласмани	342.886.513	311.057.991
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	53.519.850	17.073.013
Одложени даночни средства	1.255.474	1.255.474
Побарувања	334.337.530	170.294.876
Побарувања од непосредни работи во осигурување	249.003.976	129.647.617
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	61.854.986	11.153.631
Останати побарувања	23.478.568	29.493.628
Останати средства	65.323.516	33.242.077
Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	50.285.872	23.685.490
Парични средства и останати парични еквиваленти	13.476.897	8.369.438
Залихи и ситен инвентар	1.560.748	1.187.149
Активни временски разграничувања	99.973.978	66.734.693
Одложени трошоци за стекнување	99.973.978	66.734.693
Вкупна актива	1.232.973.163	983.248.851

Од вкупните **вложувања** на износ од 669.430.260 денари во 2020 година, градежните објекти учествуваат со 0%, финансиските вложувања во заеднички контролирани ентитети со 2,80%, финансиските вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање со 28,50%, финансиските вложувања за тргуваче со 17,48%, додека депозити, заеми и останати пласмани со 51,22%.

Во однос на билансна позиција – земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста, на 30.12.2020 склучен е Договор за купопродажба на недвижен имот со Сити Плаза д. о. о. Скопје, во својство на Купувач.

Предмет на овој договор претставува уредување на правата и обврските на договорните страни во однос на купопродажбата на недвижниот имот – деловни простории, со локација на ул. 1737 бр. 32 Скопје – Центар.

Вкупната цена на имотот, предмет на купопродажба со овој договор изнесува 1.600.000,00 ЕУР (еденмилионишестотинилјади) Евра, сметана во денарска противвредност по среден курс на Народна Банка на РСМ, на денот на фактурирање.

Имотот предмет на овој договор, е предаден во владение, по извршената уплата на договорната цена. Трансакцијата е реалнизирана на 31.12.2020 година.

Поради поголемата продажна вредност од нето евидентирана (сметководствена вредност), Друштвото остварува приходи по основ на расходување на материјални средства (кои служат за вршење на дејност) во износ од 15.432.880 МКД.

На датумот на известувањето, вложувањата на Друштвото во градежни објекти за покривање на капиталот изнесува 0%, што е во согласност со Законот за супервизија на осигурување

Карактеристично за овие средства е тоа што во најголем дел, освен вложувањата во градежните објекти и во Гарантниот фонд на Националното биро за осигурување и

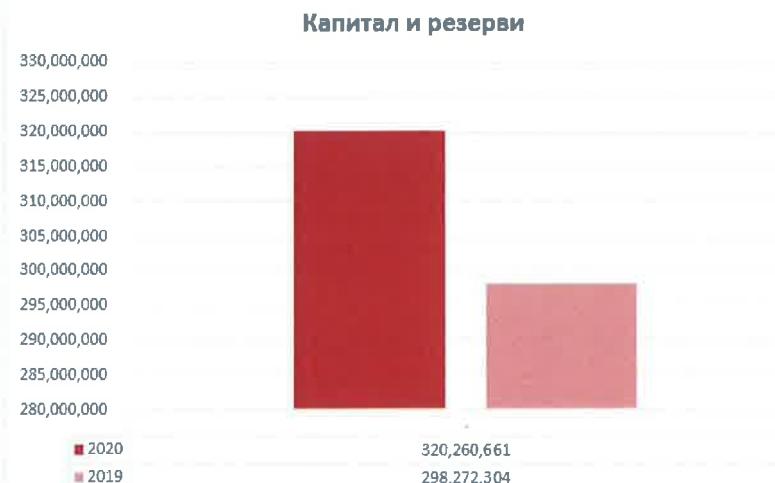
останати пласмани, претставуваат вложувања на средствата кои ги покриваат **техничките резерви** на друштвото и што постојано се внимава на нивниот период на орочување, односно се орочуваат на пократки рокови со цел да можат да се употребат во секое време за измирување на обврските за надоместување на штети пред се и на другите доспеани обврски.

Посебна категорија на средства се **побарувањата** на друштвото кои на 31.12.2020 година изнесуваа 334.337.530 денари и во најголем дел произлегуваат од побарувања од ненаплатени премии 74,48%, побарувања од работи на соосигурување и реосигурување 18,50%, додека **останатите побарувања** се 7,02%.

Старосната структура на побарувањата од премија од договорите за осигурување со состојба на 31.12.2020 и на 31.12.2019 година е како што следи во Табелата:

Година	2020			2019		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
до 30 дена	50.281.843	-	50.281.843	21.864.227	-	21.864.227
31-60 дена	10.111.938	(1.011.195)	9.100.743	12.676.663	(1.267.666)	11.408.997
61-120 дена	16.165.199	(5.011.213)	11.153.986	14.392.775	(4.461.760)	9.931.015
121-270 дена	21.332.587	(10.879.620)	10.452.967	16.278.352	(8.301.960)	7.976.392
271-365 дена	9.639.274	(6.843.882)	2.795.392	3.014.960	(2.140.622)	874.338
над 365 дена	53.534.379	(53.534.379)	-	50.109.874	(50.109.874)	-
Доспеани побарувања	161.065.220	(77.280.289)	83.784.931	118.336.851	(66.281.882)	52.054.969
Недоспеани побарувања	165.219.045	-	165.219.045	77.592.648	-	77.592.648
Вкупно:	326.284.265	(77.280.289)	249.003.976	195.929.499	(66.281.882)	129.647.617

Капитал и резерви

Капиталот и резервите, бруто техничките резерви и обврските ја сочинуваат **пасивата** на друштвото. На 31.12.2020 година: капиталот на друштвото претставува 25,97%, бруто техничките резерви претставуваат 58,80%, обврските претставуваат 14,70% и пасивните временски разграничувања претставуваат 0,22% од пасивата на друштвото.

Табела на пасивата на Билансот на состојба на друштвото на 31.12.2020 и
31.12.2019:

Пасива	2020	2019
Капитал и резерви	320.260.661	298.272.304
Запишан капитал	645.350.983	645.350.983
Ревалоризациона резерва	-	-
Нераспределена нето добивка	-	-
Пренесена загуба	347.078.679	208.014.621
Добивка за тековниот пресметковен период	21.988.357	-
Загуба за тековниот пресметковен период	-	139.064.058
Бруто технички резерви	724.950.748	559.408.345
Субординирани обврски	-	-
Останати резерви	1.226.843	683.213
Одложени и тековни даночни обврски	2.525.610	(106.408)
Обврски	181.268.897	117.570.487
Пасивни временски разграничувања	2.740.405	7.420.910
Вкупна пасива	1.232.973.163	983.248.851

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

Биланс на успех	2020	2019
Бруто полисирана премија за осигурување	821.729.921	523.287.045
БПП предадена во реосигурување/ретроцесија	(164.423.143)	(72.816.987)
Нето премија	657.306.778	450.470.058
Промена во техничките резерви за преносна премија	(101.079.754)	(112.031.891)
Заработка премија	556.227.024	338.438.167
Настанати штети/нето трошоци за штети	(255.087.449)	(247.366.766)
Бруто добивка од премија	301.139.575	91.071.401
Други (останати) приходи	55.867.683	13.857.398
Трошоци за стекнување	(164.509.339)	(113.679.133)
Административни трошоци	(107.655.223)	(88.502.538)
Вредносно усогласување на побарувањата (исправка)	(10.998.401)	(11.136.373)
Останати осигурително технички трошоци	(40.598.340)	(27.855.408)
Останати (други) трошоци	(12.588.773)	(3.098.046)
Оперативна добивка/загуба	26.375.904	(139.342.699)
Приходи од вложувања	5.188.313	4.903.026
Расходи од вложувања	(1.230.173)	(4.624.385)
Нето финансиски приходи/расходи	3.958.140	278.641
Добивка/загуба пред оданочување	24.615.322	(139.064.058)
Данок	(-

	2.626.966)
Нето добивка/загуба	21.988.356 (139.064.058)

❖ Финансиски резултат

Друштвото ја заврши 2020 година со **позитивен финансиски резултат** од **21.988 357** денари по оданочување.

❖ Приходи

Подетално, категориите на приходи и расходи се следните:

Остварените Вкупни приходи на износ од 617.283.020 денари во 2020 година во однос со остварените во 2019 година, се зголемени за 72,81%.

Заработка премија во 2020 година е зголемена за 64,35% во однос на 2019 година.

Категорија	2020	2019	Промена
Приходи од работењето	617.283.020	357.198.591	72,81%
Заработка премија	556.227.024	338.438.167	64,35%

Учество на Заработка премија во вкупно остварените приходи во 2020 година изнесува 90,11%, додека во 2019 година изнесува 94,75%.

Категорија	2020	2019
Приходи од работењето	617.283.020	357.198.591
Заработка премија	556.227.024	338.438.167
Учество	90,11%	94,75%

Категорија	2020	2019
Заработка премија	556.227.024	338.438.167
Бруто полисирани премии за осигурување и соосигурување	821.729.921	523.287.045
Бруто полисирани премии предадена во реосигурување/ретроцесија	(164.423.143)	(72.816.987)
Промена во бруто резервата за преносна премија	(113.265.584)	(125.675.257)
Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	12.185.830	13.643.366

Приходите од вложувањата на износ 5.188.313 денари во 2020 година во однос на 2019 година на износ од 4.903.026 денари се поголеми за 5,82%.

Категорија	2019	2018	Промена
Приходи од вложувања	5.188.313	4.903.026	5,82%

Останатите осигурително технички приходи, намалени за реосигурување во 2020 година на износ од **4.275.496** денари, во споредба со 2019 година на износ од 7.231.603 денари, се за 40,88% помали во однос на 2019 година, а **Останатите приходи** на износ од 20.996.694 денари во 2020 година се за 716,93% повисоки, споредбено во однос на 2019 година.

Категорија	2020	2019	Промена
Останатите осигурително технички приходи, намалени за реосигурување	4.275.496	7.231.603	-40,88%
Останатите приходи	20.996.694	2.570.198	716,93%

❖ Расходи

Во 2020 година, остварени се Вкупни расходи на износ од 592.667.697 денари и во однос со остварените во 2020 година, истите се поголеми за 19,43%.

Категорија	2020	2019	Промена
Расходи од работењето	592.667.697	496.262.649	19,43%

Остварените **Настанати штети (нето трошоци за штети)** на износ 255.087.449 денари во 2020 година во однос со истите во 2020 година се зголемени за 3,12%.

Опис	Бруто		Реосигурување		Нето	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Бруто исплатени штети	305.935.375	253.638.833	(76.348.231)	(29.997.464)	229.587.144	223.641.369
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети - РБНС	38.990.525	(6.501.959)	(18.435.622)	9.715.668	20.554.903	3.213.709
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети - ИБНР	10.421.629	11.764.011	(5.825.385)	-	4.596.244	11.764.011
Промени во резервите за индиректни трошоци	1.352.793	4.554.376	-	-	1.352.793	4.554.376
Промени во резервите за директни трошоци	1.511.872	8.704.353	-	-	1.511.872	8.704.353
Приходи од регресни побарувања	(2.515.508)	(4.511.052)	-	-	(2.515.508)	(4.511.052)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	355.696.686	267.648.562	(100.609.238)	(20.281.796)	255.087.448	247.366.766

Трошоците за бонуси и попусти на износ од 5.389.655 денари во 2020 година во однос со 2019 година се зголемени за 129,79%.

Година	2020	2019
Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување	5.389.655	2.345.466
Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	-	-
Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	5.389.655	2.345.466

Нето трошоците за спроведување на осигурување на износ од 272.164.562 денари во 2020 година во однос со 2019 година се поголеми за 34,61%.

Категорија	2020	2019	Промена
Нето трошоците за спроведување на осигурување	272.164.562	202.181.671	34,61%

Останатите осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување на износ од 40.598.340 денари во 2020 година во однос со 2019 година се зголемени за 45,75%.

Категорија	2020	2019	Промена
Останатите осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	40.598.340	27.855.408	45,75%

Вредносното усогласување на побарувањата по основ на премија на износ од 10.998.401 денари е негативно во 2020 година како резултат на ненавремената наплата на доспеаните побарувања.

Категорија	2020	2019	Промена
Вредносното усогласување на побарувањата по основ на премија	10.998.401	11.136.373	-1,24%

Останатите расходи, вклучувајќи ги и вредносните усогласувања на износ од 7.199.118 денари во 2020 година во однос со 2019 година се за 856,59% поголеми.

Категорија	2019	2018	Промена
Останатите расходи, вклучувајќи ги и вредносните усогласувања	7.199.118	752.580	856,59%

Извештај за паричните текови

Година	2020	2019
A. Парични текови од деловни активности		
Парични приливи од деловни активности	792.758.246	531.214.693
Парични одливи од деловни активности	762.084.635	611.104.725
Нето парични приливи од деловни активности	30.673.611	-
Нето парични одливи од деловни активности	-	79.890.032
B. Парични текови од вложувања		
Парични приливи од вложувања	857.709.755	850.884.317
Парични одливи од вложувања	862.857.919	1.192.570.589
Нето парични приливи од вложувања	-	-
Нето парични одливи од вложувања	5.148.164	341.686.272
C. Парични текови од финансиски активности		
Парични приливи од финансиски активности	-	430.469.500
Парични одливи од финансиски активности	20.417.988	5.526.063
Нето парични приливи од финансиски активности	-	424.943.437
Нето парични одливи од финансиски активности	20.417.988	-
Г. Вкупно парични приливи	1.650.468.001	1.812.568.510
Д. Вкупно парични одливи	1.645.360.542	1.809.201.377
Ѓ. Нето парични приливи	5.107.459	3.367.133
Е. Нето парични одливи	-	-
Ж. Пари и парични еквиваленти на почетокот на пресметковниот период	8.369.438	5.002.305
З. Ефект од промена на курсот на странски валути врз пари и парични еквиваленти	-	-
С. Пари и парични еквиваленти на крајот на пресметковниот период	13.476.897	8.369.438

Извештај за промени во капиталот

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Законски резерви	Стапувајќи резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупни резерви	Резерви за резерви	Откупени споделени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) западба (со знак -) за тековната година	Буквално капитализирана година
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	1	645.350.983											(208.014.621)	(139.064.058)
Промена во склеководствените политики	I1													
Исправка на грешки во претходниот период	I2													
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – неправено	II	645.350.983											(208.014.621)	(139.064.058)
Добивка или загуба за претходната деловна година	III													
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1													
Невработнички промени во капиталот	III2													
Невработници добивки/загуби од материјали и средства	III2.1													
Невработници добивки/загуби од финансиски вложувања	III2.2													
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања	III2.3													
Остапката на финансиски вложувања за продажба	III2.4													
Сопственички промени во капиталот	IV													
Зголемување/ намалување на акционерскиот капитал	IV1													
Остапати уплати од страна на сопствениците	IV2													
Исплатата на дивиденда	IV3													
Остапата распределба на сопствениците	IV4													
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	645.350.983											(208.014.621)	(139.064.058)
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – неправено	VI	645.350.983											(347.078.679)	(298.272.304)
Грешка во склеководствените политики	VII													
Исправка на грешки во претходниот период	VII2													
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – правено	VII	645.350.983												
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII													
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1													
Невработнички промени во капиталот	VIII2													
Невработници добивки/загуби од материјали и средства	VIII2.1													
Невработници добивки/загуби од финансиски вложувања	VIII2.2													
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања	VIII2.3													
Остапати несопственички промени во капиталот	VIII2.4													
Зголемување/ намалување на акционерскиот капитал	IX1													
Остапати уплати од страна на сопствениците	IX2													
Исплатата на дивиденда	IX3													
Остапата распределба на сопствениците	IX4													
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	645.350.983											(347.078.679)	(21.988.357)

❖ ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

- Организациона структура и број на вработени

Во ХАЛК ОСИГУРУРУВАЊЕ АД Скопје во областа на управување со човечки ресурси се следат различни стратешки насоки кои придонесуваат кон развој на човечките ресурси со кои располага Друштвото односно постојано се преземаат активности за развој на организациската култура, развој и обука на вработените со цел поттикнување на нивниот личен развој како и подобрување на нивните стручни знаења, се води грижа за безбедноста и здравјето на вработените како и доследно се почитуваат правата на вработените согласно Законот за работни односи, Општиот колективен договор како и внатрешните акти на Друштвото.

Друштвото во текот на 2020 година и покрај фактот дека беше година на голема финансиска криза поради развојот на пандемијата, ги презема сите можни мерки за заштита на своите вработени, најпрво во насока на заштита на нивното здравје а потоа и на обезбедување на нивен кариерен напредок, обуки, едукација, евалуација како и унапредување и зголемување на плати на вработените кои ги исполниле критериумите и покажале високо ниво на професионален развој во текот на годината.

По извршени анализи на работењето на Друштвото во текот на 2019 и првата половина од 2020 година, Друштвото покрена иницијатива и изврши промена на организационата шема, со тоа и со усвојувањето на нов Правилник за организација, систематизација и опис на работни места со кој сметаме дека во идниот период ќе се придонесе на квалитетно организирање на процесите, соодветна поделба на одговорностите и подобрување на работењето на Друштвото во целина. Во текот на 2020 година исто така Друштвото работеше на развој на својот тим, така што се извршила неколку вработувања. Генерално, имајќи ја во предвид стратегијата за пораст на премија за осигурување, поглемиот број на вработувања се извршени во Сектор за прием во осигурување и маркетинг како во Генерална дирекција така и во развој на продажната мрежа во Подружници низ државата. Ваквите активности сметаме дека во наредниот период ќе се рефлектираат позитивно на нашите услуги и односот со трети страни во целина. Стратегијата за вработување на нови лица е дел од планираните активности и во текот на 2021 година и тоа во сите организациони единици согласно организационата шема на Друштвото.

Друштвото верува во ставот дека вработените се највредниот капитал кој го поседува една компанија поради тоа придаваме голема важност на нивното задоволство и мотивација, како едни од главните алки за зголемување на продуктивноста и квалитетот на работа на секој вработен во нашето Друштво.

На 31.12.2020 година од вкупно 135 вработени лица во Друштвото, во Генерална дирекција се 57 вработени, додека во Подружниците низ Република Северна Македонија, останатите 78 вработени.

Структурата на вработените согласно возраста е како што следи:

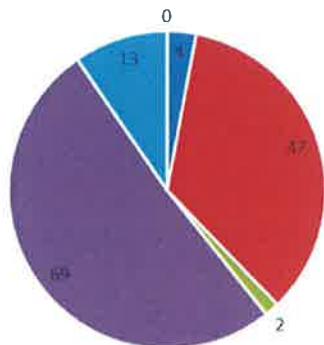
Структура на вработени според возраст, состојба на 31.12.2020 година

■ 20-24 години ■ 25-29 години ■ 30-34 години ■ 35-39 години ■ 40-44 години
■ 45-49 години ■ 50-54 години ■ 55-59 години ■ 60-64 години

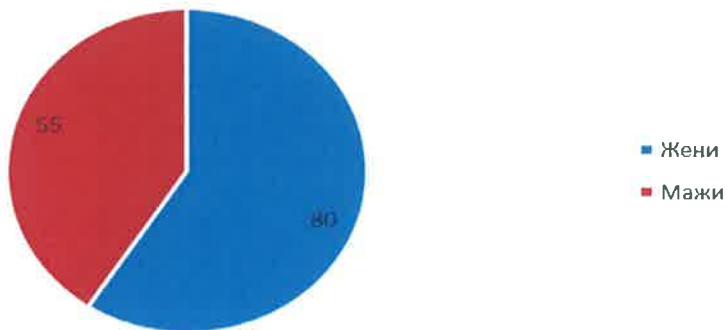
Имено, врз основа на степенот на образование и полот, структурата на вработените во Друштвото е како што следи:

Структура на вработени според степен на образование, состојба на 31.12.2020 година

■ Основно образование ■ Средно образование ■ Виша школа
■ Високо Образование ■ Магистерски студии ■ Докторат

Структура на вработени според пол,
31.12.2020

❖ РАЗВОЈ НА ИНФОРМАЦСКИ СИСТЕМИ

Основна функција на Дирекција за ИТ во Халк Осигурување АД Скопје е сервис на бизнисот во ефикасно и успешно реализирање на поставените планови и стратегии на друштвото.

Дирекцијата за ИТ во Халк Осигурување АД Скопје е поставена според потребите на деловните процеси во друштвото и има за цел навремено, точно и комплетно процесирање на информации и документи релевантни во работењето на Друштвото. Тимот на ИТ во текот на 2020 година се состои од 3 вработени, кои се во тек со најновите современи технологии и кои ги имплементираат истите во бизнисот со соодветните алатки.

Дирекција за ИТ на Друштвото делува во правец на:

Целосна достапност на ИТ сервисите; - Техничка и апликативна подршка на корисниците на информациските системи; - Унапредување и имплементација на апликативен софтвер; - Анализа и моделирање на деловни процеси по поединечни подрачја на работењето, учество во унапредување и развој на поединечни модули на ИС, подршка и учество во изработка на функционални спецификации за нови функционалности, проектни имплементации на ИС, учество во тестирање и обука на корисници, управување со инциденти и доработки; - Одржување на инфраструктура (сервери, виртуализација, складирање на податоци, логичко умрежување, управување со ресурси), системски сервиси (WSUS/DNS/File/Print,AV), база на податоци(MSSQL), безбедност (пристап на корисници, back up, disaster recovery), фиксна и мобилна телефонија; - Усогласеност на ИТ работењето според локалната законска регулатива и усогласеност на ниво на компанијата; -Управување на ИТ преку следење на ИТ проекти и ресурси и функционирање.

Поважни проекти на Дирекција за ИТ во 2020 беа следниве :

Software:

Интегрирани модули во ВЕБ апликација во 2020 година

- Развој на веб базиран модул за продажба Каско пловни објекти;
- Развој на веб базиран модул за продажба на Одговорност на пловни објекти;
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за Финансиска гаранција;
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за Правна заштита;
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за Незгода - Кредитно Осигурување;

- Модул за креирање на групни фактури за полиси од нова платформа за физички и правни лица;
- Проширување на моделот за испраќање на штети во НБО;
- Проширување на постоечкиот модул за продажба на Незгода со винкулација
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за Осигурување на имот – Мали и средни претпријатија;
- Развој на модул за продажба на полиси за осигурување од пожар и други опасности (Пожар Цивил);
- Развој на модул за продажба на полиси (вклучува нормален, тендерски и интервентен модел на продажба) за осигурување од професионална одговорност;
- Промена во модули за администрација на продукт Автоодговорност и Зелена Карта во полето за регистрација;
- Промена во апликација за автоматски импорт DataSync за продуктите Автоодговорност и Зелена Карта;
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за осигурување на стакло од кршење;
- Развој на веб базиран модул за продажба на полиси за осигурување на машини од кршење -возможување на два начини на продажба на полиси;
- Мобилна Апликација

Hardware:

- ИП Телефонија и Конференциска сала;
- Зголемување на капацитет за работа на Microsoft Exchange Server;
- Систем за сигурносна контрола и заштита на електронска пошта;
Со миграцијата на електронска пошта во сопствените сервери е земен во предвид најсовршена сигурносна контрола и заштита:
 - ESA c195 Email Security Appliance
 - Sntc-8X5XNBD ESA c195 Email Security Appliance
 - Inbound essentials bundle (AS+AV+OF)

❖ РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Со промената на доминантниот сопственик на Друштвото, се променија и сновните развојни цели на Друштвото. Согласно новата визија на Друштвото, целта е во следните неколку години да станеме една од водечките компании во секторот за неживотно осигурување во Р. Северна Македонија, со одржлив раст и профитабилност, притоа афирмирајќи силно присуство кај индивидуални клиенти, придружен со фокус на иновации и нови производи.

Заради остварување на овие цели, Друштвото ќе продолжи со интезивно вложување во зголемување на човечките ресурси со професионалци од областа на неживотно осигурување, како и во набавка на нова опрема и технологија во насока на обезбедување на сигурност и тајност на податоците, непрекината функција на системот а со тоа и на бизнисот во било какви услови, воспоставување на процедури за превентивно делување и почитување на техничките аспекти на опремата.

Во текот на 2020 година, реализирани се дел од неопходните активности и проекти за развој и надградба на апликативните системи во насока на реализација на регуляторните барања, задолжителните стандарди за усогласување на работењето на Друштвото со прописите, како и надграба на ИТ инфраструктурата (системска, комуникациска, бази на податоци и сигурност на информации). Истите планираме со далеку поголем интензитет да продолжат и во 2020, а голем дел од нив и да добијат целосна имплементација во 2021 година.

Во 2021 година ќе продолжи да се вложува во развој на продажната мрежа, развој на новите класи на осигурување и подобрување на квалитетот на постоечките, зголемување на квалитетот на обработка и исплата на оштетните побарувања, а со цел нашите производи/услуги да се што подостапни до самите осигуреници.

Ќе се вложува во знаењето на вработените со постојани обуки согласно современите европски и светски трендови за осигурување.

Организациската структура на Друштвото во целост ќе претпри измени и ќе продолжи да се обликува динамично според потребите и развојот на Друштвото. Ќе се работи и на подигнување на меѓусекторската соработка и подигнување на тимскиот дух како најважна основа за успешно работење на Друштвото во целина.

❖ **НЕРЕВИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2020 ГОДИНА** се составен дел на овој Годишен извештај за работењето на Друштвото во 2020 година

Неревидираниите финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31.12.2020 година се составен дел на овој Годишен извештај за работењето на Друштвото.

❖ **ПОТВРДА НА АКТУАРОТ СО СОСТОЈБА НА 31.12.2020 ГОДИНА** е составен дел на овој Годишен извештај за работење на Друштвото во 2020 година.

ПРИЛОГ 2 – ГОДИШНА СМЕТКА

ЕМБС: 06224695

Целосно име: Друштво за осигурување ХАЛК ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за неживотно осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година: 2020

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	1.641.550,00			9.132.554,00
2	-- Гудвил	0,00			0,00
3	-- Останати нематеријални средства	1.641.550,00			9.132.554,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	109.378.966,00			50.285.872,00
5	-- Недвижности (006+007)	85.693.476,00			0,00
6	-- Земјиште	0,00			0,00
7	-- Градежни објекти	85.693.476,00			0,00
8	-- Постројки и опрема	19.942.985,00			30.667.731,00
9	-- Транспортни средства	3.742.505,00			8.882.553,00
10	-- Аванси за набавка на материјални средства	0,00			0,00
12	-- Останати материјални средства	0,00			10.735.588,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	607.313.692,00			669.430.260,00
14	-- I. ВЛОЖУВАЊА ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА	0,00			0,00
15	-- II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	14.931.458,00			18.724.070,00
16	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во подружници	0,00			0,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00			0,00
18	-- Должнички хартии од вредност издадени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00			0,00
19	-- Побарувања по дадени заеми на подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	0,00			0,00
20	-- Останати финансиски вложувања во подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	14.931.458,00			18.724.070,00

21	-- III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	592.382.234,00			650.706.190,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	281.324.243,00			307.819.677,00
23	-- Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасаност (024+025)	196.205.147,00			190.805.463,00
24	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	196.205.147,00			111.455.463,00
25	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	0,00			79.350.000,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба (027+028+029)	0,00			0,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0,00			0,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	0,00			0,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	0,00			0,00
30	-- Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата (031+032+033)	85.119.096,00			117.014.214,00
31	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0,00			0,00
32	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	0,00			0,00
33	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	85.119.096,00			117.014.214,00
34	-- Деривативни финансиски инструменти	0,00			0,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	311.057.991,00			342.886.513,00
36	-- Депозити	310.300.000,00			330.300.000,00
37	-- Дадени заеми обезбедени со хипотека	0,00			0,00
38	-- Останати дадени заеми	0,00			0,00
39	-- Останати пласмани	757.991,00			12.586.513,00
40	-- IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00			0,00
41	-- Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕННИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК(ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	0,00			0,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	17.073.013,00			53.519.850,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	13.643.366,00			25.829.196,00
44	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	0,00			0,00
45	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	0,00			0,00
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	3.429.647,00			27.690.654,00
47	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	0,00			0,00
48	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва (законски пропишана резерва за несигурно утврдена штета)	0,00			0,00

49	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останати осигурително технички резерви	0,00			0,00
50	-- Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	1.255.474,00			1.255.474,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	170.294.876,00			334.337.530,00
52	-- И.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	129.647.617,00			249.003.976,00
53	-- Побарувања од осигуреници	68.558.452,00			134.769.720,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	61.089.165,00			114.234.256,00
55	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	0,00			0,00
56	-- II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	11.153.631,00			61.584.986,00
57	-- III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	29.493.628,00			23.478.568,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	9.600.742,00			19.980.874,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	1.029.491,00			732.197,00
60	-- Тековни даночни средства	0,00			0,00
61	-- Останати побарувања	18.863.395,00			2.765.497,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	8.369.438,00			13.476.897,00
63	-- 3.ЗАЛИХИ	1.187.149,00			1.560.748,00
64	-- S.СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНТА РАБОТЕЊА)	0,00			0,00
65	-- И.ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	66.734.693,00			99.973.978,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	983.248.851,00			1.232.973.163,00
67	-- J.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	43.928.456,00			46.901.198,00
68	-- ПАСИВА: А.ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	298.272.304,00			320.260.661,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	645.350.983,00			645.350.983,00
70	-- II.ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	0,00			0,00
71	-- III.СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	0,00			0,00
72	-- IV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	0,00			0,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	0,00			0,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	0,00			0,00
75	-- Законски резерви	0,00			0,00
76	-- Резерви за сопствени акции	0,00			0,00
77	-- Статутарни резерви	0,00			0,00
78	-- Останати резерви	0,00			0,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	0,00			0,00
80	-- VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	208.014.621,00			347.078.679,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	0,00			21.988.357,00

82	-- X. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	139.064.058,00			0,00
83	-- XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	0,00			0,00
84	-- XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	0,00			0,00
85	-- Б.СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	0,00			0,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	559.408.345,00			724.950.748,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	282.196.995,00			395.462.579,00
88	-- Бруто математичка резерва	0,00			0,00
89	-- Бруто резерви за штети	277.211.350,00			329.488.169,00
90	-- Бруто резерви за бонуси и попусти	0,00			0,00
91	-- Бруто евтилизациона резерва	0,00			0,00
92	-- Бруто останати осигурително технички резерви	0,00			0,00
93	-- Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	0,00			0,00
94	-- Д.РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	682.213,00			1.226.843,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	0,00			0,00
96	-- Останати резервирања за ризици и неизвесности	682.213,00			1.226.843,00
97	-- Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	0,00			0,00
98	-- Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	0,00			0,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	117.464.079,00			183.794.507,00
100	-- И. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	16.752.197,00			24.531.790,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	16.752.197,00			24.531.790,00
102	-- Обврски спрема застапници и посредници	0,00			0,00
103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	0,00			0,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	55.127.986,00			114.201.383,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	45.583.896,00			45.061.334,00
106	-- Обврски по основ на финансиски вложувања	20.417.988,00			0,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	12.007.189,00			29.474.825,00
108	-- Обврски кон вработените	160.087,00			160.087,00
109	-- Тековни даночни обврски	0,00			2.525.610,00
110	-- Останати обврски	12.998.632,00			12.900.812,00
111	-- 3. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУЃУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	0,00			0,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДННИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	7.420.910,00			2.740.404,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	983.248.851,00			1.232.973.163,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	43.928.456,00			46.901.198,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	357.198.591,00			617.283.020,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	338.438.167,00			556.227.024,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	521.798.462,00			821.729.921,00
204	-- Бруто полисирана премија за соосигурување	1.488.583,00			0,00
205	-- Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	0,00			0,00
206	-- Бруто полисирана премија пренесена во соосигурување	0,00			0,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	72.816.987,00			164.423.143,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	125.675.257,00			113.265.584,00
209	-- Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	0,00			0,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	13.643.366,00			12.185.830,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	4.903.026,00			5.188.312,00
212	-- Приходи од вложувања во друштва во група (213+214+215+216+217+218)	0,00			0,00
213	-- Приходи од камати од друштва во група	0,00			0,00
214	-- Приходи од курсни разлики од друштва во група	0,00			0,00
215	-- Приходи од дивиденди од друштва во група	0,00			0,00
216	-- Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
217	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
218	-- Останати приходи од вложувања во друштва во група	0,00			0,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	4.903.026,00			5.188.312,00
220	-- Приходи од камати	3.929.760,00			4.243.478,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	366.241,00			89.717,00
222	-- Приходи од дивиденди	0,00			0,00
223	-- Нереализирани добивки од вложувања	607.025,00			0,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	0,00			855.117,00
225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	0,00			0,00

226	-- Финансиски вложувања за тргуваче (по објективна вредност)	0,00			855.117,00
227	-- Останати финансиски средства и вложувања	0,00			0,00
228	-- Останати приходи од вложувања	0,00			0,00
229	-- Приходи од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста (230+231+232)	0,00			0,00
230	-- Зголемување на вредноста на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
231	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
232	-- Приходи од наемнини од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
233	-- Останати приходи од вложувања	0,00			0,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	11.287.200,00			34.870.989,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	2.570.198,00			20.996.694,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	496.262.649,00			592.667.697,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	247.366.766,00			255.087.448,00
238	-- Бруто исплатени штети	253.638.833,00			305.935.375,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	4.511.052,00			2.515.508,00
240	-- Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	0,00			0,00
241	-- Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	29.997.464,00			76.348.231,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	18.520.781,00			52.276.819,00
243	-- Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	0,00			0,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	-9.715.668,00			24.261.007,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246+249+252)	0,00			0,00
246	-- Промени во математичка резерва, нето од реосигурување (247-248)	0,00			0,00
247	-- Промени во бруто математичка резерва	0,00			0,00
248	-- Промени во бруто математичка резерва - дел за соосигурување/реосигурување	0,00			0,00
249	-- Промени во еклилизациона резерва, нето од реосигурување (250-251)	0,00			0,00
250	-- Промени во еклилизациона резерва, нето од реосигурување	0,00			0,00
251	-- Промени во бруто еклилизациона резерва – дел за соосигурување и реосигурување	0,00			0,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	0,00			0,00
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	0,00			0,00
254	-- Промени во останати бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	0,00			0,00

255	-- III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕННИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (256+257)	0,00			0,00
256	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	0,00			0,00
257	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	0,00			0,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНИСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	2.345.466,00			5.389.655,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	0,00			0,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	2.345.466,00			5.389.655,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	202.181.671,00			272.164.562,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	113.679.133,00			164.509.339,00
263	-- Провизија	36.385.006,00			89.516.767,00
264	-- Останати трошоци	66.113.400,00			70.613.189,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	-17.802.811,00			-33.239.285,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	28.983.538,00			37.618.668,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	88.502.538,00			107.655.223,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	6.604.202,00			12.575.476,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	31.635.046,00			37.139.159,00
270	-- Плати и надоместоци	19.907.459,00			23.381.822,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.946.549,00			2.101.174,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	8.290.537,00			9.925.923,00
273	-- Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	0,00			0,00
274	-- Останати трошоци за вработени	1.490.501,00			1.730.240,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност заедно со сите давачки	2.052.637,00			1.580.472,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	48.210.653,00			56.360.116,00
277	-- Трошоци за услуги	35.134.659,00			44.749.288,00
278	-- Материјални трошоци	4.877.028,00			4.893.542,00
279	-- Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	8.198.966,00			6.717.286,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	4.624.385,00			1.230.173,00
281	-- Расходи од вложувања во друштва во група (282+283+284+285+286)	0,00			0,00
282	-- Расходи за камати од друштва во група	0,00			0,00
283	-- Расходи за курсни разлики од друштва во група	0,00			0,00
284	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	0,00			0,00
285	-- Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања во друштва во група	0,00			0,00

286	-- Останати финансиски расходи од друштва во група	0,00			0,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	4.624.385,00			1.230.173,00
288	-- Расходи за камати	4.199.069,00			973.670,00
289	-- Расходи за курсни разлики	425.316,00			256.503,00
290	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања	0,00			0,00
291	-- Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања (292+293)	0,00			0,00
292	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	0,00			0,00
293	-- Финансиски вложувања за тргуваче (по објективна вредност)	0,00			0,00
294	-- Реализирани загуби од продажба на останати вложувања	0,00			0,00
295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)	0,00			0,00
296	-- Амортизација на вложувањата во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	0,00			0,00
297	-- Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	0,00			0,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	27.855.408,00			40.598.340,00
299	-- Трошоци за превентива	0,00			0,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци , намалени за реосигурување	27.855.408,00			40.598.340,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	11.888.953,00			18.197.518,00
302	-- Загуба поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	11.136.373,00			10.998.401,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	752.580,00			7.199.117,00
304	-- Удел во добивката на придружените друштва	0,00			0,00
305	-- Удел во загубата на придружените друштва	0,00			0,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304)-(236+305)	0,00			24.615.323,00
307	-- Загуба за деловната година (236+305)-(201+304)	139.064.058,00			0,00
308	-- Нето добивка од прекинати работења	0,00			0,00
309	-- Нето загуба од прекинати работења	0,00			0,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	0,00			24.615.323,00
311	-- Загуба пред оданочување (307+309) или (307-308)	139.064.058,00			0,00
312	-- Данок на добивка	0,00			2.626.966,00
313	-- Одложени даночни приходи	0,00			0,00
314	-- Одложени даночни расходи	0,00			0,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	0,00			21.988.357,00
316	-- ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (311+312-313+314)	139.064.058,00			0,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	135,00			135,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
319	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	0,00			21.988.357,00

320	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
321	-- Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	0,00			0,00
322	-- Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
323	-- Загуба која се однесува на неконтролираното учество	0,00			0,00
324	-- ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	0,00			21,00
325	-- Вкупна основна заработкачка по акција	0,00			21,00
326	-- Вкупна разводната заработкачка по акција	0,00			0,00
327	-- Основна заработкачка по акција од прекинато работење	0,00			0,00
328	-- Разводната заработкачка по акција од прекинато работење	0,00			0,00
329	-- Добивка за годината	0,00			21.988.357,00
330	-- Загуба за годината	139.064.058,00			0,00
331	-- Останата сеопфатна добивка (333+335+337+339+341+343)- (334+336+338+340+342+344)	0,00			0,00
332	-- Останата сеопфатна загуба (334+336+338+340+342+344)- (333+335+337+339+341+343)	0,00			0,00
333	-- Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	0,00			0,00
334	-- Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	0,00			0,00
335	-- Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	0,00			0,00
336	-- Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	0,00			0,00
337	-- Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	0,00			0,00
338	-- Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	0,00			0,00
339	-- Промени на револаризациските резерви за материјални и нематеријални средства (+)	0,00			0,00
340	-- Промени на револаризациските резерви за материјални и нематеријални средства (-)	0,00			0,00
341	-- Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	0,00			0,00
342	-- Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	0,00			0,00
343	-- Удел во останата сеопфатна добивка на придружени друштва (само заа потреби на консолидација)	0,00			0,00
344	-- Удел во останата сеопфатна загуба на придружени друштва (само заа потреби на консолидација)	0,00			0,00
345	-- Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	0,00			0,00
346	-- Нето останата сеопфатна добивка (331-345)	0,00			0,00
347	-- Нето останата сеопфатна загуба (345-331) или (332+345)	0,00			0,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	0,00			21.988.357,00

349	-- Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
350	-- Сеопфатна добивка која припаѓа неконтролираното учество	0,00			0,00
351	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (330+347) или (330-346) или (347-329)	139.064.058,00			0,00
352	-- Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	0,00			0,00
353	-- Сеопфатна загуба која припаѓа неконтролираното учество	0,00			0,00